

מתחברים לבוֹרָא

ונשמרתם

שלושה ספרים נפתחים
קונטרס התקנות תשמ"ה

כינוס ראשי הישיבות ובראשם מרנן ורבנן
משה פינשטיין משה טייטלבוים יעקב קמניצקי והאדמו"ר מסקולען

ואתה את בריתי תשמור
תשמ"א בהסכמת

מאיר אבוהצירא יעקב לנדא ניסים קרליץ שמואל הלוי ואזנר

ואתה את בריתי תשמור
בהסכמת

כל רבני ירושלים אדמורי"ם וצדיקים
ניסן תשי"ה

זכות זיכוי הרבים לאלפים ולרבבות לעילוי נשמת
רבי יהודה זאב ליבוביץ זצוק"ל
077-222-2221 "ונשמרתם"

קונטרס התקנות

לרומם כבוד הישיבות וקרן התורה וקדושת
ישראל בהישיבות הק'

נערך ע"י

כ"ק האדמו"ר הרה"ק אוהב ישראל
מרן אליעזר זוסיא פורטיגול זצוקללה"ה
מסקולען

בהתייעצות עם גדולי הרבנים והאדמו"רים וראשי
הישיבות שליט"א

קונטרס זה הוכן לדפוס תיכף אחרי הסתלקות כ"ק האדמו"ר
מסקולען זצוק"ל

ומחמת סבות טכניות נתאחר עד עתה
וכעת יצא לאור ע"י וועד למען קדושת ישראל בארה"ב
אשר נתיסד ע"י כ"ק האדמו"ר מסקולען זצוק"ל
חודש תמוז תשמ"ה

קונטרס זה מיועד אך ורק לראשי ישיבות ורבנים ומנהלים ומשגיחי הישיבות

הק'.

והנה זוכים להוציאו במהדורת צילום לקראת
שובבי"ם תשע"ט ע"י ארגון ונשמרתם בארץ ישראל

קריאה קדושה מגדולי הדור שליט"א

אל מע"כ הרבנים הגאונים מנהלי ומשגיחי וראשי הישיבות
הק' מרביצי תורה וי"ש בישראל — ה' עליהם יחיו.
חיים ברכה ושלום.

הנה אחרי שבעוה"ר נתפשטה לאחרונה הטומאה הנוראה של
הוז"ל רח"ל ע"י החופשים המסיתים והמדיחים למיניהם שר"י,
המשתדלים לצוד את הצעירים ברשתם, ובעוה"ר הרעילו את
האויר, וגם בין בחורי ותלמידי הישיבות הק' כבר נמצאו כמה
אשר נצדו ר"ל ברשתם רשת הטומאה, ולזאת נתאספנו בראשות
גדולי הרבנים וראשי הישיבות ומנהלים, ואחרי מו"מ באנו לידי
החלטה להתקיץ תקנות אלו בכל הישיבות הק', גם נתוסף אח"ז
כמה תקנות טובות לתועלת הישיבות הק'.

ומצאנו לחובה להנהיג תקנות אלו בכל הישיבות הק'.

ובקשתנו שטוחה מלפני הדרת כ"ת לקבל תקנות אלו
ולהשתדל להנהיגם בפועל.

ואנו תפלה שנזכה שיתקדש ש"ש על ידינו, ולזכות להרביץ תורה ויראה בקדושה וטהרה ולזכות בקרוב להגאולה והישועה האמיתית בב"א.

בברכת התורה.

יוסף גרינוואלד
(האדמו"ר מפאפא זצ"ל)

הק' משה טייטלבוים
(האדמו"ר מסאטמאר)

יעקב יצחק רודערמאן
(ר"י נר ישראל בבאלטימור)

יעקב קמנצקי
(ר"י תורה ודעת)

הק' ישראל אברהם פארטיגול

בהרהגה"צ

ר' אליעזר זוסיא זצ"ל
(האדמו"ר מסקולען)

דברי התנצלות

הריני נותן לפניכם היום ברכה את התקנות האלו לרומם כבוד הקדושה בהישיבות הק', אשר נערכו בידי טהור גברא ה"ה כ"ק האדמו"ר מסקולען זצוקללה"ה, בהסכמות גדולי הרבנים וראשי הישיבות שליט"א.

כ"ק האדמו"ר מסקולען זצוק"ל הי' לו התקשרות ואהבה מיוחדת לבחורי הישיבות מכל החוגים, וכפי שכתב בעצמו בא' ממכתביו הק'. ולכן גדלה צערן וכאבו מאד כאשר הבחין בהזנחה הרבה השוררת בהישיבות הק' נענין קדושת ישראל, ובעוה"ר רבו המכשולים בין הרבה בחורים — כפי לשונו הק' בא' ממכתביו: "שלא רק שיש איזו חשודים כי אפילו בין בחורים המוחזקים ליראי ה' נודענו "בבירור" שנכשלו ר"ל בעבירות חמורות בעניני שמירת הברית וכו'" עכלה"ק.

וחפש עצות ותחבולות למלא את הצריך תיקון בהישיבות הק', וביזמתו התקיימו כמה אסיפות מראשי הישיבות מנהלים ומחנכים ומשגיחים להתעורר ולטכס עצה, וביום ה' בהעלותך ט' סיון תשמ"א נתאספו בבית מדרשו גדולי הרבנים אדמורי"ם וראשי ישיבות ומחנכים בעלי אחריות מכל החוגים, לקיים מאה"כ אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו, לטכס עצה לתקן איזו תקנות לכל הישיבות להחזיר בתשובה את הנכשלים, ושלא

תתפשט הנגע ח"ו גם בין התמימים הצריכים ג"כ חיזוק מאד במלחמת היצר.

וכתוצאה מאסיפה ההוא נסדרו אלו התקנות אשר נדברו אז — ונערכו בידי קודש כ"ק האדמו"ר מסקולען זצוק"ל אשר לא נח ולא שקט עד יומו האחרון בעלמא הדין שיצאו לאור עולם — וכדבריו הק' אשר אפילו אם יועיל רק לנפש יהודי א' גם כן כדאי כל היגיעות והטירחות שהי' לו בזה.

והנה בעוה"ר נחשכו המאורות ולקינו בכפליים בהלקח מאתנו ארון האלוקים האדמו"ר זצוק"ל מסקולען, ובהאבל הגדול נזנח המלאכה, ועמד בנו תחתיו ה"ה יבלח"ט מ"מ כ"ק האדמו"ר מסקולען שליט"א אשר זירז אותנו בעבודתנו הק' לקיים מילי דאבות רצון אביו הק' האדמו"ר זצ"ל להו"ל את הקונטרס הנוכחי לטובת תפארת הישיבות הק'.

גם הבאנו בזה דעת קדשם של גדולי הדור הגאונים והצדיקים זצ"ל אשר בארץ החיים המה ומיבלח"ט"א מגדולי הדור החיים אתנו לאוישט"א.

ובודאי שהדברים שיצאו מלב טהור יעשו רושם למטה ולמעלה, ובזכות זה נזכה בקרוב להרמת קרן התורה וקדושת ישראל בביאת משיח צדקנו בב"א.

בברכת התורה הנצחית.

וועד לקדושת ישראל

בארה"ב

מכתב ההזמנה להאסיפה שהתקיימה ה' בהעלותך ט' סיון

ה'שתמ"א

מכ"ק אדמו"ר מסקולען זצוק"ל וגדולי הרבנים
שליט"א.

בעזה"ת

שלמא רבא לכ' הרבנים הגדולים וראשי הישיבות ומנהלים
ומשגיחים התורנים הנכבדים בהישיבות הקדושות — ה' עליהם
יחיו.

אחדשה"ט באהבה תורנית.

הנני נשען על מאמר דוד המלך נעים זמירות ישראל מכל
מלמדי השכלתי, ועל מחז"ל באבות איזהו חכם הלומד מכל אדם
— אשר בטח הדרת כ"ת תקיימו גם בי, לזאת אני הקטן ארהיב
בנפשי עוז — אשר דרכי להיות לי קשר עם בחורי וצעירי ישראל,
ובאים לפני כמה מבחורי תלמידי ישיבות שונות, ובטח הכל מן
השמים — ונוכחתי לדעת שהרבה תקונים צריכים לתקן בין
בחורי הישיבות בענין ירא"ש בסת"ר, אשר זהו תכלית לימוד
התורה. וכבר אמר רבא בברכות (י"ז.) תכלית חכמה תשוב"ה
ומעשים טובים, ובמס' שבת מכרי"ז רבי ינאי חבל וכו', ובפרט
בזמננו שהחוטאים בעריות אינם מסתפקים במה שהם עוברים,
ומפיצים בעתונותיהם ובספרי רעל את מעשיהם הנבזות ותמונות

הנבזות והנמאסות, והאוויר הרעה מגיע גם אל תלמידי הישיבות. ואין אני מלשין ח"ו על הכלל רק אפילו מיחידים מהתלמידים המוחזקים ליראי ה' ולדאבוננו נכשלו בעברות נוראות בענין שמירת הברית שהוא יסוד של קדושת ישראל.

לזאת התיעצתי עם איזו רבנים גדולים והחלטנו להזמין את הרבנים וראשי הישיבות מנהלים ומשגיחים לאסיפת חברים בעלי אחריות לקיים מאמר הכתוב אז נדברו יראי ה' אי"ש אל רעהו (אי"ש, כי בענין הנוגע ליראת ה' גם הרבה אנשים נחשבים כמו איש א' כפרש"י ז"ל בפ' ויחן שם וגו' כאיש א' בלב א'), לתקן איזו תקנות לכל הישיבות להחזיר בתשובה את הנכשלים, ושלא תתפשט הנגע ח"ו גם בין התמימים הצריכים ג"כ חיזוק מאד במלחמת היצר.

ע"כ אני העני מדעת וממעש מבקש את מעכ"ת יחי' להופיע באסיפה נחוצה זו שתקיים ברצות ה' ביום ה' לסדר בהעלותך ט' סיון ה'שתמ"א. בשעה 3.00 אחה"צ בבית מדרשנו.

ואתם רבותי תקיימו נא את הכ' מכל מלמדי השכלתי ותבואו נא לאסיפה הנ"ל לטכס עצה בענין גדול שבגדולים זה, וי"ר שחפץ ה' בידנו יצליח, אבקש שכל א' מהאחראים יקדים לחשוב בזה ויכין איזו הצעות אשר לדעתו נחוץ לתקן להתלמידים בענין יר"ש בסתר.

בברכה המשולשת בתורה המשולשת הנצחית.

ה"ק אליעזר זוסיא בהרהגה"צ רי"א זצ"ל פורטיגול

מה צדקו דברי כת"ר ובלנ"ד אשתדל לקחת חבל באספה זו אם
אמצא אז השעה ביכלתו להשתתף וה' יהי' בעזרו.
וע"ז בעה"ח.

יעקב קמנצקי

הנה אף שח"ו איני חושד בני תורה שיתעסקו בעניני איסור
וענינים מבוזים כאלו ח"ו מ"מ טוב להתאסף בזה לטכס עצה
להרחיק ולהתרחק ביותר שידעו חומר האיסור ושכל אחד
מהתלמידים יתקדש ויטהר ביותר.
כ"א למב"י תשמ"א.

משה פיינשטיין

הנני ג"כ מוכן לבוא להאסיפה שנקרא מאת הרב הגה"צ
מסקולעני שליט"א.
עש"ק אמור תשמ"א לפ"ק.

ה"ק משה טייטלבוים

הנני מצטרף להצעת הגה"צ הנ"ל ואני מוכן לבוא להאסיפה
הנ"ל.
בעה"ח כ"ט למב"י תשמ"א.

הק' יוסף גרינוואלד

דברות קודש

מכ"ק אדמו"ר הרה"ק מסקול'ען זצוק"ל

אצל אסיפת הרבנים וראשי הישיבות

ה' בהעלותך ט' סיון תשמ"א.

כבוד מרנן ורבנן וכל המשתתפים באסיפה זו. הנה חז"ל אמרו שחכם אינו מדבר לפני מי שהוא גדול ממנו בחכמה, ובאמת יושבים כאן גדולים וטובים ממנו, עכ"ז יען כי עפ"י עצת גדולים הוטלה עלי המשימה הקדושה לקרוא לאסיפה זו לביתי, ולכן הנני צריך לעמוד ולומר אף בפני גדולים ממנו בחכמה, ואבקשם שימחלו לי את כבודם. ואף שאמרו וחליפיהם בגולם, אכן תמכתי יתדותי במאמר נעים זמירות ישראל דוד המע"ה שאמר מכל מלמדי השכלתי, אף כי מי הוא זה ואיזהו אשר ילך ללמד דעת את דוד מלך ישראל, ובוודאי שעל אדם כזה כיוונו חז"ל במאמרם וחלופיהם בגולם, עכ"ז דוד המלך אמר מכל מלמדי השכלתי שקיבל דברי תורה חכמה ומוסר אף מהגולם הזה, כי עדותיך שיחה לי, היינו כפי' האלשיך הק' שלא הסתכל מי הוא המדבר לפניו כי כשנאמר לו דבר תורה ומוסר אז תיאר לפניו שהתורה ה"עדותיך שיחה לי" שהתורה אומרת לי את הדבר הזה, ולכן גם אני אבקש אל תסתכלו בקנקן בהמדבר לפניכם ותאזינו לדברי הנוגעים ליסוד התורה.

והנה אף שאינני תופס ישיבה אבל מעודי נודמן לי מן השמים להתרגל ולקשור קשר נפשי עם צעירי צאן קדשים בין עם רחוקים

ובין עם בחורי חמד בני ישיבות שונות הבאים אלי לשפוך שיח נפשם לפני, ונוכחתי לדעת שבעוה"ר שורה הזנחה רבה בענין עיקרה של תורה — כמאמר חז"ל בברכות (יז.) "מרגלא" בפומי' דרבא תכלית חכמה תשובה ומעש"ט. ופרש"י ז"ל תכלית חכמה עיקרה של תורה שיהא עמה תשובה ומעש"ט, וכשאני שואל את הבחורים הבאים אלי אם לומדים גם ספרי מוסר, יש שעונים לי שבישיבתם נותנים איזו זמן להבחורים שיוכלו ללמוד מה שירצו איזו ס' מוסר וכדומה, אבל הוא בלא השגחה וקביעות, ז"א שהזניחו את עיקרה של תורה לעשותה ח"ו רק טפל, וחז"ל דייקו לומר מרגל"א בפומי' דרבא רצ"ל שלא אמרה פ"א כי אם מרגלא בפומי' לומר הרבה פעמים שבני ישיבות ות"ח יכירו לדעת שחכמה ומוסר הוא לא טפל או ח"ו טפל שבטפלים כי הוא עיקרה של תורה, ואם אין יראה אין חכמה.

ובפרט בזמננו כשרואים בעוה"ר שיש מלחמה על הדת ובפרט בעניני שמירת הברית, כי מלפנים אף הבעל חוטא הי' מתבייש לחטוא בגלוי ובמחשך עשה מעשיו המכוערים, אבל כהיום הבעלי עבירות ובעלי התאוות יוצאים בגלוי בעתוניהם הזולים המכוערים למיניהם להפיץ טומאתם בגלוי, ואם לא די שהתאוה הזה כשלעצמה הוא התאוה הכי קשה כמוש"כ הרמב"ם ז"ל, וכל א' יש לו היצה"ר מדילי', עוד זאת שמפיצים את הטומאה בזה בגלוי לעין כל באמצעים שונים ובזה נתרעל האויר בטומאה נוראה המגיע גם לבני הישיבות ר"ל. ועובדא ידענא שמצאו איזו בחורים קונים העתונים המכוערים עם

התמונות התועבות שבהם רח"ל.

ובעווה"ר הגיע מעשה לידי בבחור מוחזק לירא"ש וללמדן, שנטל בחור א' בן י"ד שנים והורידו בחוזק יד למרתף הישיבה וכפת אותו בחבלים לאנס אותו ח"ו בהטומאה הנוראה של מש"ז רח"ל, והבחור הצעיר שנתגדל בבית שמגדלין בו תורה וירא"ש — בכה והתחנן לו שיניח אותו לנפשו, עד שברוב תחנוניו פעל אצלו שיעזוב אותו לנפשו אבל עוד הזהירו שיהרוג אותו ח"ו... וה"ב הודה לי אח"כ ע"ז.

וכבר ידוע מה שרצה לעשות בענין הזה הראש העיר דכאן, וב"ה שברוב מאמצים ביטלו מחשבתו והופר עצתו. אבל עכ"פ כשרואים כמה גדולה הוא המלחמה ועד כמה מתאמצים הטמאים הללו להפיץ טומאתם בארגון ובאחדות וקשר של רשעים ואינם מסתפקים בטומאתם לעצמם רק עושים כל מיני תחבולות ותעמולות להפיץ טומאתם, א"כ עד כמה צריכים אנו לאזור חיל לנגדם, ומאויבי תחכמני מצותיך, לפעול למען כבוד שמו ית' וכבוד התורה ובפרט אודות הדברים אשר נאמר בהם ייהרג ואל יעבור.

וכבר כ' הרמב"ם ז"ל שחולי הנפש ורפואתה הוא כדמיון חולי הגוף, וכמו בחולי הגוף צריכים לחפש ולשרש את שורש המחלה כן הוא גם בחולי הנפש. ולפי ידיעתי עד כמה שנוכחתי לדעת, שהשורש הדבר הוא מחסרון ידיעה שלא יודעים חומר הענין ולא לומדים אתם חומר הדברים האלו שהם יסודי הדת, ומעשיות

הרבה כבר הגיעו בעוה"ר לידי — וכששאלתי את הנוגעים במעשה איך הגיע מעשה קשה כזה לידכם, ראיתי שלא ידעו חומר האיסור הנורא הזה. לא מכבר הגיע לי מכתב מבן ישיבה שבו שפך את לבו המר וקראתיו אותו אלי וראיתי שסבת ושורש הדבר הי' ע"י חסרון ידיעה מחומר הענינים האלו, ובעוה"ר הי' לי עוד דוגמאות כאלו. —

והנני שואל האם אחרי ששומעים את כל הדברים הנוראים האלו שיכולים להתרחש גם בין בחורי הישיבות האם מותר לחשות? האם אין האחריות מוטל עלינו?

ובעוה"ר ידענא מישיבה אשר הי' צריכים לסלק את המלמד שהוא בעצמו בעוה"ר טימא הרבה בחורים בהטומאה הנוראה הזו.

ומעשה עברה של ער ואונן אשר אמרו בשו"ע שגדולה עברה זו מכל העבירות, ואמרו תיקוץ ידי', ור"ה קץ ידי', והרי זה בנידוי, וכדומה מלשונות חז"ל החמורים בעוון הקשה הזה. בוודאי שהבחורים והילדים שהם בני ישראל כשרים אם הי' יודעים מזה הי' נזהרים, אבל כשאין מי שיודיעם בעוה"ר נכשלים ונופלים בעוון המר הזה בלא יודעים ואח"כ קשה להוציאם מזה ואחריתה מי ישורנו.

יש כאלו הטוענים שאין ללמד את הבחורים דברים הללו כי עי"ז מגרים יצה"ר אנפשיהו, אבל ח"ו לומר כן כי עי"ז נותנים מקום להיצה"ר שהוא יהי' המגיד שיעור של הבחורים, ועי"ז

מחכה היצה"ר שהיראי ה' יאמרו כן ועי"ז ישאר לו מקום להסית את הבחורים בלא מפריע, כי הוא בוודאי אינו מחכה להסית לדבר עברה עד אשר ילמדו אותם חומר הדברים, והיצה"ר יודע מקומו של כל בחור איפוא הוא ובפרט בזמננו שהאוויר נתרעל כ"כ, ובעווה"ר חסרון גדול הי' מה שלא למדו עם הבחורים חומר הענינים והשי"ת ימחול לאותן שהחזיקו שאין ללמוד דברים הללו שבזה נתנו מקום להיצה"ר להסית בלי מפריע.

האמת צריכים לדעת שסוף כל סוף בני ישראל אינם מומרים להכעים ח"ו ולא נחשוד את ילדי ישראל ובחוריו שמזה שילמדו העונשים החמורים שיש על הדברים האלו ושהוא בגדר ייהרג ואל יעבור שע"י"ז ילכו בשאט נפש לעבור ח"ו ע"ז, ועי"ז שלא ילמדו אותם לא יעברו, אתמהה, הלא זהו היפוך השכל, והרי תורה מגנא ומצלא. ואל נזניח את העיקרה של תורה לעשותה ח"ו טפל, ידוע שהחוזה מלובלין ז"ל קודם שהתחיל ללמוד צעק על עצמו ולרשע אמר א' וגו' לעורר את עצמו לתשובה קודם הלימוד, ובפרט בענין ניאוף ביד כמו שמכנה זאת הרמב"ם ז"ל שרח"ל זה שכיח בין תלמידי הישיבות אפילו בין אותם שמוחזקים ליראים, והגורם העיקרי — לדעתי — הוא חסרון ידיעת חומר הדברים הללו וע"כ צריכים ללמוד לפניהם הגמ' במס' נדה שהוא בנידוי ובמיתה בידי שמים וזאת בוודאי יגרום להם מניעת החטאים.

יש כאלו האומרים שאין לדבר רק עם החשודים בזה, אבל אני שב"ה יש לי קשר מעודי עם צעירי ישראל, הנני אומר שא"א לתאר ולהעלות על הדעת מי הוא זה דוקא העלול להיות נחשד על הדבר, וידענא בעוה"ר בחורים שהי' מוחזקים לבעלי ירא"ש ולמדנים, וא"א הי' להעלות על הדעת שבחורים כאלו עלולים להיות נכשל בטומאות הללו באופן נורא כמו שנתוודע לי אח"ז מפיהם שהודו לי, ולרוב פעמים מפני חסרון ידיעה, ואם נדבר רק לפני אותן שנראים חשודים בעיננו הלא לעולם לא יגיעו הדברים להבחורים הללו ואחריותם יהא מוטל עלינו. וכיון שאין לדעת מי הוא החשוד האמיתי בדברים הללו לכן צריכים לדבר בכלליות לפני כל התלמידים, וכמו שמצינו בתורה בפרשת קדושים תהיו הוו פרושים מן העריות ומן העברה שנאמרה בהקהל אל כל קהל עדת בני ישראל ביחד מפני שרוב גופי תורה תלוין בה, ועי"ז יגיעו הדברים לכל אלו הצריכים לזה, ומי שנכשל בזה כבר ירגיש שהדברים מסובבים עליו.

וכמובן שאין להתחיל לדבר מענין זה דייקא רק ליכנס עמם בדברים בדברי מוסר כלליים ומענין לענין לעוררם על ירא"ש בסתר שהוא שורש פרה ראש ולענה שאין יראת אלקים בסתר, ולכן צריכים להזהירם ולעוררם ולנטוע בלבם ירא"ש בסתר כשאינן רואהו שגם אז יהא מורא שמים עליהם, ואם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו וגו', ולהזהירם על חומר הרהורי עבירות והסתכלות אסורות, שלא יחשוב האדם הלא אינני עושה כלום כי הנני רק חושב או מסתכל, אכן העין רואה והלב חומד וכלי

המעשה גומרים וכו'. וכשמדברים מענין לענין באותו ענין יכולים להבליע להזכירם ולהזהירם גם שאר פרטי האיסור שיד לאמה תיקצץ ור"ה קץ ידי' וכו' בחומר הדברים בשמירת הברית.

וליחיד הנכשל ח"ו צריכים לדבר גם ביחידות כפי שיבין עיני המורה, אבל בכלליות צריכים לדבר בפני כל התלמידים.

ובאמת לאו כל המלמדים מתאימים בכשרונותיהם ומעשיהם לדבר הזה, וצריך לזה עבודה מומחיות, כי נצרך זהירות יתרה איך לדבר, ובפרט שגם צריכים זהירות על המלמד גופא אם הוא בעצמו ירא"ש אמיתי, וע"כ צריך המנהל לעמוד על המשמר שאם המלמד אינו מוכשר לדבר הזה ימנה ירא"ש וותיק אשר נחנן בלשון למודים שהוא ידבר לפני התלמידים מזמן לזמן ובסדר הנ"ל.

והנני מבקש שלא לפרד החבילה שכל א' יעשה לעצמו כפי שמבין וכל א' ידאוג רק על ישיבתו, כי בזמן מלחמה כמו עתה צריכים ללמוד מטכסיסי האויבים, כמו שהם מארגנים א"ע בכח מאוחד לדבר עבירה כן אנחנו נארגן את עצמנו כמו במתן תורה להיות כאיש א' בלב א' בין ישיבות החסידית והישיבות בני יוצאי ליטא ואשכנז וכו' — הלא תורה אחת לנו — להתארגן ולהתאסף לטכס עצה ולנקוט אמצעים איך לבער הנגע הזה מבתינו ולרומם קרן כבוד הישיבות הק' לדעת שאם אין יראה אין חכמה, ובפרט בענין שמירת הברית, וכמו שאומרים בברהמ"ז ועל בריתך שחתמת בבשרנו ועל תורתך שלמדתנו שרק אחרי

שנשמרים בבריתך שחתמת בבשרנו יכול להיות ועל תורתך שלמדתנו.

והנה אנו עומדים אחרי מתן תורה שבזכותה יצאו בני ישראל ממצרים וכמו שאמר ה' אל משה כששאל וכי אוציא את בני ישראל ממצרים ופרש"י ז"ל באיזו זכות יצאו ממצרים ואמר לו ה' בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את הא' על ההר הזה, ולכאורה למה לא כתב בהוציאך וגו' תקבלו את התורה על ההר הזה, אכן העיקר הוא עיקרה של תורה תשובה ומעש"ט שע"י קבלת התורה יגיע לידי עבודת אלקים ולכן אמר תעבדון את האלקים דייקא.

ולכן צריכים תלמידי הישיבות לדעת שאין להסתפק בלימוד גפ"ת, אף שבוודאי בעיקר צריכים לעמול בתורה וכו' אבל רק ביחד עם עיקרה של תורה ביראת שמים. ולכן צריכים להנהיג לימוד המוסר שיהי' בקביעות. וידוע מהח"ס ז"ל שהי' איש אלקי ואמר שביום שאין לומד מוסר מרגיש בעצמו קרירות, והבית יוסף ז"ל שמפיו אנו חיים ובוודאי לא הי' חסר לו מוסר הזהירו המגיד שילמוד בכל יום שיעור בחובת הלכבות, ומה נאמר אנן שפלי דשפלי ועוד בזמן כזה שהרחוב מלא טומאה.

וצריכים לכל זה כח מאורגן — ולא שכל ישיבה יסדר רק לעצמו, כי בני ישראל ערבים זה לזה — מכל הישיבות לסדר תקנות ולסדר השגחה מיוחדת, ולא סתם השגחה בכפי' כי אין אפוטרופוס לעריות, רק בעיקר להשריש בלב התלמידים שידעו להעריך את כבודו — כבוד בן

ישיבה, להזהר מהרהורי עבירה ומעבירות שהם עיקרי הדת בכלל ייהרג ואל יעבור.

ובוודאי שצריך זהירות לדעת איך ללמוד הענינים האלו.

וכשיהי' כח מאורגן — כמו במ"ת כאיש א' בלב א' — מכל הישיבות מראשיהם והמשגיחים והמנהלים כי תורה אחת לנו אז בעז"ה נזכה לשבר את כחם המאוחד של הרשעים שר"י.

ואסיים באימרא קדישא מקדוש ישראל הרה"ק מרוזין זצוקללה"ה שאמר בהפ' קרבו רודפי זימה מתורתך רחקו, דהיינו שדוד המע"ה התאונן ע"ז שרודפי זימה לא מסתפקים בעצמם רק קרבו רודפי זימה שיש התקרבות ואחדות ביניהם, אכן מתורתך הבעלי תורה רחקו יש ביניהם בעווה"ר התרחקות, זה בכה וזה בכה. אבל הלא תורה אחת לנו מה' אחד, ובכח מאוחד נוכל בעזהי"ת לרומם קרן כבוד הישיבות. והשי"ת מחכה על האתערותא דלתתא מאתנו ואז נזכה לאתערותא דלעילא שהשי"ת יהא בעזרנו, וכמו שאי' בזוה"ק שע"י אתערותא דלתתא איתער אתערותא דלעילא. ובעווה"ר כבר רואים כל הסימנים דעקבתא דמשיחא ועכ"ז את פני משיח עוד לא זכינו לראות, ואפשר שזהו גרמא בנזקין מה שמתרשלים לפעול בענינים אלו שלא עושים די כמו להבדיל הבעלי עבירות שעושים במרץ בשביל העבירות רח"ל, הבה נתעורר בכח מאוחד לפעול למען כבוד התורה ושמו ית' ואז בוודאי נזכה עי"ז להתקרבות הגאולה לזכות להגאולה שלימה והישועה שלימה בביאת משיח צדקנו בב"א.

דברות קודש

מכ"ק אדמו"ר הרה"ק מסאטמאר זצוק"ל
באסיפת מלמדים אור ליום ד' פקודי תשכ"ז לפ"ק

הנה בענין חטא הידוע, שבעווה"ר כמעט בכל העולם כולו מעלימין עין מדבר זה ועוברין עליו בשתיקה, ואני ידעתי זאת מכבר, וע"כ התחלתי לומר בימי השוכבי"ם בשעת רעוא דרעווין דברי מוסר מענין זה, וכעת אני אומר לכם, שתדעו שהמלמדים הם המדריכים, ומחויבים לעמוד על המשמר בענין זה, להזהיר את הילדים ולשמור אותם מאד מאד, ולא יתעצלו כ"ל, וקודם הלימוד ידברו עמהם שידעו שאיסור גדול הוא ליגע באותו מקום, כדי שידעו וירגילו את עצמם מנעוריהם איסור הנגיעה שם, וכמו שמודיעים להם שאסור ליגע בשבת בדבר מוקצה, וצריך להודיעם שהרבה יותר חמור ענין זה מאיסור נגיעה בשבת בדבר מוקצה, לפי שבזה מטמא את עצמו רח"ל לעולם ועד, ובלי ספק יכולים לפעול זאת אצל הילדים יחיו, שהם יראי השם באמת ורוצים לשמור את עצמם, רק צריכים ברגילות להודיעם ולהזהירם, שהנגיעה באותו מקום הוא דבר חמור מאד.

ובאם יתודע על אחד שהוא נכשל בזה ח"ו, ובפרט אם הוא מכשיל את אחרים ח"ו אזי יענש בקנס גדול, ויעשו עמו כל מה שאפשר בידינו עד כדי הכאה, ובאם לא יועיל אז ישלחו אותו מהשיבה בבזיון גדול.

והנה אצל ילדים יכולים לפעול זאת כי הם עוד רכים וצעירים ושומעין מה שמדברים אליהם, רק החיוב הוא לדבר עמהם בתמידות כדי שיהי' אצלם מורגל חומר הענין טרם שבאו לכלל דעת, עס זאל ביי זיי איינגעקריצט ווערן אין מח און זאלן לעבן מיט דעם געדאנק אז מען טאר נישט האלטן די האנט און חלילה צורירן ווי מען טאר נישט. והחוב מוטל על המלמדים לשמור ע"ז יותר מלימוד גפ"ת, וכן מבואר בתנדב"א שהעונש הי' גם על המלמדים על שלא השגיחו בענין זה עיי"ש, הגם שכעת הוא הסתרת פנים ואין מענישין מן השמים תיכף ומיד, אבל יכולין ללמוד מזה גודל האחריות המוטל על המלמדים, כי באמת אם אינם שומעין בילדותן שיש איסור גדול בזה, ומאוס מאד ליגע שם, אז ח"ו יתרגל לזה בקטנותו ויביא אותם שגם כשיגדל יעשה זאת כי עבירה גוררת עבירה, אך באם ישמע מהמלמד שלו תמיד עוד מימי הנעורים חומר האיסור וגנות העבירה הזאת בוודאי יעשה אצלו רושם גדול בע"ה, שלא יפול ברשת היצר, ובפרט ליגע ולהכשיל ילד אחר ח"ו בוודאי ימנע, וגם ינצל עיי"ז שלא יפול ברשת ח"ו כשילד אחר יסיתו לעבירה ולא ישמע אליו, והנה למנוע אחרים מחטאים הוא תיקון גדול, ומי הוא שיוכל להתפאר ולומר זכיתי לבי טהרתי מחטאי, ע"כ בוודאי זכות גדול הוא למי שזוכה להציל ילדים מחטא זה, ובזכות זה יציל אותנו השי"ת מכל רע.

אח"כ שאל אחד את כ"ק אדמו"ר זצ"ל: האם צריכים לאמר זאת אפילו לילדים קטנים שאינם יודעים עוד מאומה, ואפשר ע"י

הדיבורים יתוודע להם מענין זה? והשיב לו אדמו"ר זצ"ל: הן! כי הרווח הוא הרבה יותר מההפסד, ראשית כי הילדים בלא"ה יודעים היום מהכל, והשנית כי מה שאומרים לו צריך להיות בלא הסברים וטעמים, רק להזהיר על חומר איסור נגיעה כנ"ל, ובאם המלמד לא יזהיר אותו הוא מעוות גדול, כי לא ידע להשמר ומה גם באם יסיתו אותו לדבר עבירה מאין ידע להשמר, אבל כשישמע תמיד אזהרות ע"ז וגם שמשגיחים מאד ומענישים ע"ז אזי יוכל להזהר בע"ה, ע"כ צריכים להתחיל עוד כשהוא ילד קטן והוא צעיר לימים, ולהזהירו לא תגע בו יד בשום אופן ח"ו, כי הוא איסור חמור ונורא טומאה גדולה עד מאד, וצריכים לברוח הימנה ולעשות כל אשר ביכלתו להנצל מעבירה חמורה כזו, עד שיתישב בלבו דבר זה.

וידוע שבישיבתנו הרמה מרחיקין מאד את מי שנכשל ח"ו בעצת היצה"ר בתאוה זו רח"ל, ובאם לא ישמע לדברינו הנ"ל לשוב להתנהג בטהרה, אזי מקודם מדברין אליו דברי כבושין וקונסין אותו כפי אשר יושת ע"י ההנהלה, ולפעמים גם להודיע להאבות, ולפעמים אם לא מועיל מוכרחים אפילו לשלחו מהישיבה, אבל בוודאי צריכים להתאמץ במי שמצאו אותו, לעשות לו תקנה. ולא לשלחו תיכף ומיד, כי אני מכיר הרבה בני אדם שהי' להם עבודה גדולה בילדותם להלחם עם היצר הרע בענין זה, ואעפ"כ שבו והן כהיום יראי ה' באמת ומגדלים בנים ע"ד התורה הק'.

תמצית הדברים חוב קדוש מוטל על כל המלמדים
 אז ער זאל דאס אינזינן האבן ולא להסיח דעתו מזה אז
 קיין שום קינד זאל נישט אריין פאלן אין דער סט"א
 רח"ל און פארשמוצט ווערן ח"ו, און אז מען וועט נישט
 אכטונג געבן אויף די קינדער איז מען זיי מפקיר ח"ו
 אויף כל ימי חייהם. דאס מוזן וויסען די מלמדים און די
 מנהלים און טאן אין דעם ענין אסך און עם נישט גרינג
 האלטן און עם וועט אי"ה זיכער העלפן. השי"ת ישמור
 אותנו לטובה אמן.

סדר והנהגה להמלמדים שנשמע מפי כ"ק
 אדמו"ר הרה"ק מסאטמאר זצוק"ל

זמני הלימוד.

א) המלמד צריך שיהי' בחדרו טרם שיבואו התלמידים, בכדי
 להמתין על התלמידים, שזה עושה רושם אדיר על התלמיד כאשר
 יעיד החוש.

ב) אין לו לעזוב את חדרו בזמן הלימוד, וצריך להיות נוכח בשעת
 תפלתם, ואם מתפללים בחדרים צריך שישגיח עליהם לשמוע את
 העברי שאומרים שלא ישתבשו הילדים, ולהרגילם בסדר התפלה,
 כי ההרגל נעשה טבע חדשה.

ג) אם התלמידים מתפללים במנין צריך שיהי' רבם עומד עליהם לשמרם ולהשגיח עליהם שיתפללו בקול המעורר הכוונה, ולא ידברו בעת התפלה מתחלת התפלה עד אחר התפלה, ושיענו אמן על כל ברכה.

ד) ללמד דרך ארץ, המלמד הוא המחנך, והלשון שהמלמד מדבר עם הילדים הוא נחקק בזכרוננו לעולם, ע"כ צריך לזה זהירות יתירה ואם מקבל הנהגה טובה מה שעיניו רואות אצל המלמד שלו, ילך תמיד בדרך הטוב שקיבל מרבו, וגם צריך המלמד ללמוד בכל יום קודם הלימוד שיעור לימוד מוסר לכל הפחות עשרה מינוט, ולהסבירם בעל פה האיך לנהוג כן למעשה מה שלמדו.

ה) וצריך גם לחקור ולשאלם על התנהגותם בביתם: א) בענין נטילת ידיים. ב) ברכות. ג) בענין ברכת המזון. ד) אם הם מתעסקים במשחקים בדרך הישרה ובאהבה באחיה עם האחים והאחיות ולהדריכם שיקבעו זמן לחזרה על הלימוד. ה) ולקרות בספרי הקודש קודם השינה. ו) שילכו לישון בזמן, ולקום בבוקר בזריזות ושלא לבטל הזמן. ועל כולם שלא ידברו דברים בטלים והבלים, רק להרגילים שיהי' חשקם בתורה להוסיף ולהרבות ידיעות בסה"ק בכל עת שהוא פנוי.

ו) חומש ורש"י יסוד גדול הוא, ואין להתרשל מזה וצריכים להקדים לפני הצהרים קודם לימוד הגמרא, ללמוד חו"ר לכל הפחות חצי שעה, כי אז הילד יותר ראוי לקבל, וליתן להם זמן לחזור על החומש ורש"י, ואח"כ ללמוד גמרא ותוס'.

ז) מן החיוב שהמלמד ילמוד לעצמו הגמרא מקודם הדק היטב, בכדי שיוכל להסביר להתלמידים באר היטב, בלשון צח ובלשון קצרה.

ח) המלמד צריך להמשיך לב התלמידים ליראת שמים, ללמדם ולזהירם בלשון נקי לשמור על העינים ושלא יסתכלו בנשים, ואיסור הסתכלות הוא אפילו על קרובי המשפחה ולהסביר להם שהתחלת הקדושה היא בשמירת העינים. עינא וליבא וכו' וגם בענין הידוע לדבר ולהזהיר הילדים כל כחה וכתה לפי ערכם וגדולתם כאשר דברנו מזה כמה פעמים בע"פ.

ט) להזהירם מאד על שמירת הלשון שלא ידברו שקר וכזב. השקר גורם להרבה דברים לא טובים, כי אם מתיירא לומר שקר ממילא לא יעשה דבר שלא כהוגן בידעו שלא יהי' לו דרך להסתיר חטאו. והילדים עוד משחר ילדותם נתפסים בזה מאד. על כן צריך לדבר מזה ולהסבירם גנות המדבר שקר כמ"ש דובר שקרים לא יכון לנגד עיני.

י) להרגילם במדות טובות, לשנוא את הרשעים והציונים, ולהסביר להילדים הגדולים שיש להם השגה והבנה — מה מעשיהם של הרשעים ועד כמה צריך להתרחק מהם ומהמונם, אבל בו בזמן לאהוב את הצדיקים והתמימים והישרים ולהיות באהבה וריעות עם חבריו וידידיו לאוהבם ולכבדם ולדבר עמהם בנחת ולא לזלזל בחבריו ח"ו אפילו בדיבור קל רק שיהי' דיבוריו עם חבריו בלשון צח ונקי בלי תערובות דיבורים גסים ודברי אי כבוד וק"ו ברבו או במי שגדול ממנו.

י"א) ליתן זמן ללימוד תנ"ך, ונחוץ מאד ללמדם כתיבה בלשון הקודש ובאידיש.

י"ב) לחזור תמיד על הלימודים ולהרגילים לחזור בע"פ ולשבח ולרומם את מי שלומד בהתמדה ויודע הגמרא בעל פה, אינו דומה מי ששונה פרקו מאה פעמים למי ששונה פרקו מאה פעמים ואחד.

י"ג) המלמד לא יעזוב את חדרו באמצע הלימוד, אפילו בהכרח גדול אין להניח את הילדים בלי שמירה. ואם יודע שמוכרח לילך מחדרו יקח רשות מקודם, בכדי שיוכלו להעמיד ממלא מקומו.

י"ד) בכל עש"ק ללמדם הטעמים של התורה, בכדי שיהיו רגילים לקרות את הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום.

ט"ו) להשגיח מאד על התלמוד שלא יכשל ח"ו במאכלות אסורות, היינו שלא יאכל זולת דבר שההכשר שלו הוא ע"י איש מהימן ובקי בענינים כאלו.

ט"ז) זהירות הנהגה טובה בביה"מ שלא לדבר בשעת התפלה רק שיתן דעתו על כל סדר התפלה ולשמוע ולענות על הקדיש והברכות, אם כי רואה שנפרץ הענין ח"ו אבל התלמיד שלנו צריך שיהי' לו לדעת להבין שזה הוא מדברים החמורים, ולא לדונם לכף חובה, אבל הוא לא יעשה כמעשיהם רק לנהוג בדרכי השו"ע, ומבואר שמה חומר הענין.

דברי הגאון הצדיק מפאפא זצוק"ל באסיפת הרבנים הנ"ל ה' בהעלותך תשמ"א.

הנה בשנים קדמוניות הי' השיטה אצל מלמדי תשב"ר שלא לדבר בפני התלמידים מענין פגם הברית, כדי שלא לעורר עי"ז רגשים שונים אצל התלמידים, והחשיבו את השתיקה ליותר תועלת עבור התלמיד מהדיבור והאזהרה בדברים האלו שהתלמיד אף לא ידע שיש ענין כזה, אבל כאן באמריקא שהנוער השחית כ"כ את דרכו והרחוב מלא זוהמא, וההשחתה הנוראה של העכו"ם בהרחובות ביחד עם היצה"ר בע"כ נחדר עכ"פ מעט גם בתוך החדרים, וכמו שכבר מסר האדמו"ר מסקולען שגם מצאו בישיבות הק' את הטומאה הנוראה של מש"ז, ולכן העיקר שהראשי ישיבות ידעו שהעצה שהי' נהוג מלפנים שלא לדבר עם התלמידים בענינים אלו אינו שייך בעוה"ר לזמננו און מ'באדארף יא צי רעדן ווייל אז נישט איז אסך ערגער — חושבים שעיי"ז שישתיקו את הדבר הזה אין נופל כלום בדעת התלמיד, אבל בעוה"ר האמת מוכיח שגם כשאין מדברים מתוודע ונופל התלמיד בענינים האלו, והעיקר לחפש ולטכס עצות לכל המלמדים מה יזהירו להילדים הקטנים ומה להזהיר את הגדולים. ושידעו שיש חיוב מיתה בדבר הזה, ולחפש עצות ותקנות לכל ישיבה לפי דרכו, מלבד מה שצריכים לצאת באיסור חמור נגד הספרי השחתה וטעליוויזיא, וצריכים לדעת שבזה שמייגעים להשריש

בהתלמידים הבנת גפ"ת עוד לא יצאנו ידי"ח, כי בעוה"ר בסתר יכול להשחית ולהכשל בדברים חמורים והוא העיקר על מה שצריכים לטכס עצה, ותשועה ברוב יועץ, להתייעץ להוציא תקנות להמלמדים איך יתנהגו, והשי"ת יעזור שנזכה לסייעתא דשמיא.

דעת תורה

**מהגאון הג' ר' יעקב קמנצקי שליט"א
ראש ישיבת תורה ודעת.**

בעת אשר באו אליו להזמינו להאסיפה שהתקיימה בהסכמתו
אמר בזה"ל:

"לא כאותן האומרים שאין נמצא בעי' כזו, בעוה"ר אני יודע
שהוא בעי' גדול והוא צוו השעה להתאסף ולחפש עצות ותקנות
להועיל בזה"!

דברי הגאון הצדיק ססאטטאר שליט"א.

באסיפה הנ"ל

הנה בעניני העתונות אצלנו בויליאמסבורג כבר התאספנו לפעול בענין זה בבית הגה"צ מפאפא שליט"א, וכבר פעלנו בעזהי"ת אצל שלש חנויות שלא ימכרו יותר העתונות הזולות ובעיקר העתונות שאחה"צ, וממילא אם רוצים לפעול יכולים לפעול, ואף שבאמת לאו כל המקומות שוות לכל התקנות, אבל עצם האסיפה הוא דבר גדול ונחוץ, כדי שכל א' שמנהל ת"ת ומוסד ידע את אשר לפניו האחריות הכבדה הרובצת עליו והאש הגדולה הבושרת בעוה"ר, ולדעתי אם כל א' יתבונן לפי דרכו מה יכול לפעול בנדון זה יוכל לפעול לפי בחינתו גדולות ונצורות. דודי הק' זי"ע פעל הרבה בנידון זה, ידוע לכל את הדברי חוצבי להבות אש שהשמיע בימי השוכבי"ם ושם ישבו הבחורים הגדולים, ואין שום ספק שפעל הרבה, וב"ה שרואים הפירות. וגם מדי פעם אסף את המלמדים שגם הם יזהירו את התלמידים הילדים לפי בחינתם, ודבריו הק' כבר נדפסו ונתפרסמו בין מלמדי תשב"ר, ואמר שהעיקר להתחיל בילדים קטנים כי חנוך לנער עפ"י דרכו להזהירם ולהרגילם מקטנותם בלי שום פירושים שיש איסור נורא ליגע שם כדי שיתרגלו שלא לגעת ובגדולתם יכולים להסבירם יותר, והי' רגיל לומר מה שהזכיר הגה"צ מפאפא שמלפנים לא הי' נחוץ לדבר מזה, ואדרבה תועלת השתיקה הועיל ביותר, וכן לפני המלחמה לא האריך דודי ז"ל כ"כ לדבר

מזה אף בשובבי"ם, לא כן פה באמריקא שהשחתת הרחוב מגיע גם אצלנו בעוה"ר. ולכן צריך כל אחד לדעת שצריכים לדבר ולפעול ולהתבונן לפי דרכו ובחינתו ובחינת הילדים שאצלו איך להזהירם ע"ז, ואם עושים אז השי"ת בוודאי יעזור. כי הלא לא ניתנה תורה למלאכי השרת, וכדאי להתאסף מזמן לזמן להתדבר איש לבין רעהו — אדורך צי שמועסן די פראבלעמען ואיש לרעהו יאמר חזק. גם צריכים להזהר ולהזהיר בענין הפרדה בין הילדים והילדות אף בבית בין הקרובים והקרובות דבר שמלפנים הי' נזהרים מאד בבית יהודי להפריד ולהרחיק בין הילדים והילדות אפילו בין הקטנים שלא יהיו ביחד, והוא דבר שכל א' יכול להזהר בזה כי ההתקרבות בעוה"ר ג"כ גרמא בנזקין בזה, ובוודאי שאף בהמקוואות ובמרחצאות (סווימינג פול"ס) צריך למנות שומר מיוחד מוחזק לירא"ש להשגיח על הנעשה שמה. וכן עשה דודי מרן זצוק"ל שמנה איש מיוחד להשגיח בהמקוואות ובתי מרחצאות, ולהזהיר גדולים על הקטנים, וכלל מונח שאם עושים השי"ת בוודאי יעזור.

הצעות לרומם כבוד הישיבות וקרן התורה וקדושת ישראל בהישיבות הקדושות

ראשית חכמה יראת ה', וכמאה"כ שמו"ר ושמעת,
(יעוין באוה"ח הק').

א.

להנהיג בכל הישיבות הק' שלימוד המוסר בעניני יראת שמים בכלליות יהי לימוד חיובי ועיקרי בכל יום, (וכלשון רש"י ז"ל בברכות (דף י"ז.) במחז"ל "מרגלא בפומיה" דרבא תכלית חכמה תשובה ומעשים טובים וכו' ופרש"י ז"ל עיקר"ה של תורה שיהא עמה תשובה ומעש"ט, וכמחז"ל מכריז ר' ינאי חבל על דאית לי' דרתא וכו'), ע"י מגיד שיעור דוקא שיסביר את דברי המוסר לפני התלמידים, וגם יבחנם בלימוד המוסר, וכמו שהתלמידים יודעים להכין את עצמם להבחינה של השיעורים בגמ' ותוס' כן ידעו להכין את עצמם לבחינת שיעורי הלימוד המוסרי, וכדאי שהמורה יבאר להתלמידים לפני הלימוד שידעו שהלימוד המוסר אינו לימוד טפל ומיותר, לא כן הוא כי לימוד המוסר הוא לימוד עיקרי, וחז"ל אמרו (עירובין נ"ד) בהפ' חיים הם למוצאייהם א"ת למוצאייהם אלא למוצאייהם בפה, והדברים מכוונים גם על לימוד המוסר, שרבים הם החושבים שבראי' בעלמא כבר יצאו ידי חובתם, אכן בראי' בעלמא לא קני, וחיים הם למוצאייהם בפה, ובקול המעורר את הכוונה דוקא כמחז"ל, גם לקבוע שעה

מיוחדת "קבוע" ללימוד המוסר, ולא להזניח את לימוד המוסר שהתלמידים ילמדו זאת בפני עצמם כי אז לא יהי' ללימוד הזה ההשפעה הנחוצה כי יסתכלו על לימוד המוסר כלימוד טפל שבטפלים ולא יתעמקו להשיג את הלימוד כדבעי. והתלמידים צריכים לדעת ולהרגיש בלבם ובראשם שלימוד המוסר צריך להיות לימוד חיובי ועיקרי בכל יום, כמאה"כ (משלי ד') החזק במוסר אל תרף נצר"ה "כי הוא חייך".

ב.

השורש הוא יראת שמים בסתר, והעיקר כשמדברים ומעוררים בענין יראת שמים צריכים להדגיש בענין יראת שמים בסתר, וללמדם ולבארם הפסוקים ומחז"ל המדברים מזה, כגון הפ' (ירמי' כ"ג) אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו וגו', (תהלים צ"ד) הנוטע אוזן הלא ישמע היוצר עין הלא יביט, ומחז"ל כגון (אבות ד') כל המחלל שם שמים בסתר נפרעין ממנו בגלוי, רשעים במחשך מעשיהם, אל תאמר מי רואני מי יודיעני (מאמר החכם מובא בס' חובת הלבבות).

ג.

לפרש להתלמידים גודל מעלת כבישת היצר בימי נעוריו של האדם, כשדמיו מרתתחים בקרבו, מיוסד על הפסוקים וזכור את בוראך בימי בחורותיך, והפ' אשרי אי"ש ירא ה', יעוין בדרשת חז"ל (ע"ז י"ט) מה שדרשו ע"ז הפ', וכדומה מן הכתובים ומחז"ל הרבים בענין זה.

ד.

ההחלטה שהוחלט מגדולי הרבנים וראשי ומנהלי הישיבות באסיפה שהתקיימה יום ה' בהעלותך ט' סיון תשמ"א בבית מדרשו של כ"ק האדמו"ר מסקולען (שליט"א) זצ"ל: שבזמנו שבעווה"ר נתרבה הזוהמא בהרחובות, והנסיונות נתרבו, יש חיוב ללמוד עם תלמידים מחומר הענינים של שמירת קדושת הברית.

לאור ההחלטה הנ"ל הוצעו כמה הצעות ואלו הן :

1. כתיב חנוך לנער על פי דרכו, היסוד של האדם מתחיל מימי הילדות, ולכך יסוד גדול להרגיל את הילד מילדותו ממש לחיות בקדושה וטהרה, שידע שהוא איסור גדול וחמור לנגוע באותו מקום, וכמו שמזהירים אותו וגוערים בו שלא לנגוע ולטלטל מנורה בש"ק, ויודע ומבין בנפשו לפי שכלו הקטנות שזהו איסור גדול, כן צריכים להזהירו תמיד ולגעור בו שלא יגע באותו מקום כי זהו איסור חמור ונורא מאד, וחובה זו מוטלת על המלמד ועל האב ועל האחים הגדולים שהם יזהירו וישגיחו על אחיהם הקטנים אשר עוד לא אפשר להסביר וללמוד בפניהם פרטי חומר האיסור וצריכים סתם להזהירם ולבארם שיש איסור חמור בנגיעה וכו', וכן להזהירם בכלל על צניעות בבית הכסא, להזהירם מידי פעם ולהשגיח אם מקיימים.

זה שייך לילדים קטנים מגיל 5—4 עד גיל 8 בערך.

* * *

2. לילדים מגיל 12 — 11 — 8 בערך (ברבים בכתה):

(א) ללמוד אתם קיצור שו"ע בפנים דיני לבישת בגדים והלכות בית הכסא בהבלעה עם שאר הלכות, ולהזכירם בתוך הדברים שיהודי אינו להבדיל כגוי וכבהמה, ועליו להתנהג בקדושה וטהרה וצניעות בכל עת ובכל מקום, ולהתבייש מהקב"ה שמלא כל הארץ כבודו, (וזהו סימן שהוא כבר בר דעת ואינו כילד שאינו מתבייש).

(ב) לדבר ביחידות עם ילד שיש עליו חשש כל שהוא, או שבא לשאול מאליו, או מדבר עם חביריו מענינים כאלו.

3. לתלמידים מגיל 12 ולמעלה:

(א) להתחיל לדבר בנוסף לכל הנ"ל בזמן מסוגל גודל חיוב שמירת קדושת המחשבה בטהרה וקדושה בדברי תורה ויראה, ושהעיקר בזה היא שמירת עינים, וכמאה"כ ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וחז"ל אמרו עין רואה וכו', להסבירם חומר האיסור שהוא עבירה מן התורה ולא מן מדת החסידות דוקא, להזהר מלהסתכל בנשים ומדברים שהם נגד התורה וצניעות, ולשום כל מעיינו ומחשבתו בדברים נעלים טהורים וקדושים, ולהרחיב הענין כי הבא לטהר מסייעין אותו.

(ב) ולעורר בפרטיות בכל הענינים הנוגעים לשמירת קדושת הברית,

*ואפשר שהי' רצוי שבכל שבוע ביום ה' כשגומרים השיעורים

*הערה: דבר זה וכן הסעיף שלאח"ז נכתב רק בדרך אפשר על דעת גדולי ישראל אם יסכימו על זה — כך הי' הסכמת כ"ק מרן מסקולען וצוק"ל.

יעוררו בזה, או לקבוע זמן מיוחד ומסוגל שילכו מטיפים משיבה לישיבה ומת"ת לת"ת לדבר ולעורר בענינים הרמים האלו הנוגעים לשמירת קדושת הברית יסוד כל התורה.

ג) ואפשר הי' כדאי — כדי לחזק את הדברים — שנוסף על הראשי ישיבות והמשגיחים הקבועים בהישיבות יהי' גם וועד של רבנים וראשי ישיבות אשר ה' חנן אותם בלשון למודים שהם ילכו מפעם לפעם כל א' לישיבות חברו לדבר ולעורר בענינים אלו, ואז כשבא אורח לדבר — אורח ת"ח וחשוב — יש בזה יותר השפעה על השומעים ממה כששומעים זאת מפי הרגיל עמהם, וידוע כעין זה מהגה"ק החפץ חיים זצוק"ל שאמר שכדאי הי' שלפעמים יתחלפו הרבנים עם חבריהם הרבנים שכל רב ילך לדרוש ולעורר בעניני דת תוה"ק בעירו של חבירו דוקא וחבירו יבא לדרוש בעירו של השני דוקא, כי הדבורים שישמעו מאיש ת"ח וחשוב אשר לא מורגל עמהם יש לזה יותר השפעה, (וכמובן שגם המרא דאתרא צריך להוכיח באתרי' בענינים הנוגעים ליהדות).

ד) כדאי הי' שילמדו לפני התלמידים מבפנים הגמ' והחומש ממה שיבין המגיד ללמוד בפניהם מחומר הדברים האלו שלא יחשוב התלמיד שסתם דברי מוסר הבא מפה המגיד בעצמו המה.

ה) איזו מראה מקומות ממה ללמוד בפני התלמידים: בפ' אחרי בפ' עריות, והאזה"ח הק' בההקדמה לפ' עריות (שדבריו הקדושים המה יסוד מוצק לקיום התוה"ק ומצוותי'), ללמד מעשה ער ואונן שנענשו במיתה רח"ל, וכדאי להזכירם מה שאי' בס' החסידים שעל עוון זה יש עונש גם לילדים קטנים שאינם בר

עונשים, כי גם ער ואונן לא היו אז ברי עונשין, וגם מה שנאמר שם וימיתהו "ה' " דהיינו שעונש המיתה על עוון זה רח"ל באה אפילו מצד מדת הרחמים המתנהג בשם זה ית', בגמ' נדה דף י"ג ובמה דאי' שם יד לאמה תיקצץ, ובגמ' איבעי' אם זה לטותא או דינא, ואמרינן רב הונא קץ ידי' וכו' ובשו"ע אהע"ז סי' כ"ג, וכדומה. ואולי התלמידים הגדולים ילמדו מבפנים בספר "יסוד יוסף".

ו) וכדאי הי' לנסח נוסח כללי להמלמדים איך ילמדו ענינים אלו (אותם המלמדים או המנהלים המתאימים לזה) שיהי' להם (חוץ ממה שיכינו בעצמם) גם חומר מן המוכן לעזר לדרוש ולעורר את לב התלמידים.

ז) ובנוגע למלמד שאינו מוכשר לדבר בענינים אלו, על המנהל בעצמו לראות שהוא ידבר או שימנה א' שחנן אותו ה' בלשון למודים שיוכל להשפיע על התלמידים בענינים אלו.

ח) גם צריכים להזהירם על הרהורי עברה הקשים מהעברה והעין רואה והלב חומד וכו', ועובר על לאו של ונשמרת מכל דבר רע שאמרו חז"ל שלא יהרהר ביום ויבא לידי טומאה בלילה. וזאת למודעי שעכ"ז צריכים גם להזהירם שלא ידאגו ביותר על ענין זה של חשש טומאה בלילה כי הדאגה בדבר זה יכול להביא אותם לידי מכשול ח"ו, וכן מי שמתקשה מאליו ג"כ אל יתעצב יותר מדאי כי העצבות והדאגה והמרה שחורה בענין זה מביאים את האדם ביותר לידי מכשולים נוראים בחטא זה, רק ישום דעתו ומחשבתו בדברי תורה שהיא אילת אהבים ואהבת תורה ועמקות התורה מסירה ההרהורים הרעים וירחיב דעתו בחכמה שאין

מחשבת עריות מתגברת אלא בלב פנוי מן החכמה ובחכמה הוא אומר אילת אהבים ויעלת חן דדיה ירווך בכל עת באהבתה תשגה תמיד כמוש"כ הרמב"ם ז"ל.

(ט) וכדאי להזהירם על קריאת קר"ש שעל המטה בכוונה, וכן על אמירת ד' הקאפ. תהלים הראשונים בכל לילה לפני השינה.
(י) להזהירם מאד על שמירת עינים שלא להסתכל ברחוב בעינים פתוחות, ובנסעם ברכבת (טרעי"ן) או בבא"ס או בלכתם בדרך טוב שיזהרו לקיים מצות ודברת ב"ם וגו' בלכתך בדרך, שגם בדרך יהרהרו בתורה או יעיינו בספר של תורה מקום שאין בזה סכנה.

(יא) להזהיר מאד את התלמידים על חומר הענין של ביטול זמן לבטלה, וגם ביושבם בביתם מחוץ מכותלי הישיבה ג"כ לא יבטלו הזמן בלא כלום ולא ישבו בטל דומם, וכל זמן פנוי שיש להם להשתמש בה ללימוד התורה, כי הבטלה מביאה את האדם לידי שעמום ומזה לידי הרהורים רעים השם ישמרנו, וכמ"ש הרמב"ם ז"ל אין היצה"ר שולט אלא בלב פנוי מן החכמה.

(יב) גם להורות את התלמידים ולהמחיש להם אופן השינה שלא לישן כגוי, רק על הצדדים ולא על גבו ולא על כריסו, ולהדריך להם זאת תיכף בכתה א' ועוד הפעם ביותר כשהם גדולים. (וזה ע"פ הטבע שאם לא ישמר בכך עלול לבא לידי קישוי), וכן להזהירם שלא ילבשו מכנסים הדחוקים על בשרם שלא יבוא לידי חימום, ולכן יזהרו שלא ללבוש בגדים תחתונים צרים ודחוקים שבזה יוכל לבוא בקל לידי איסור, וכן יש להזהר מאד בבגדי ים

הצרים.

י"ג) ולהזהיר את הילדים על הל' צניעות בלבישת הבגדים והפשטתן אף כשאינן א' בהחדר כמו שנפסק בשו"ע שלא יתראה גופו לפני כותלי הבית.

י"ד) וכן להזהירם על דברי מרן הרמב"ם ז"ל שכ' וז"ל: חסידים הראשונים היו מתפארים שלא הסתכלו במילה שלהם, אלא ירגיל עצמו בדברים קדושים כדאמר ר"י מעולם לא הסתכלתי במילה שלי, ולכן כשהולכים למקוה יש להזהר מלהסתכל במילתו, ולהזהירם על צניעות וזריזות בהמקוה, וכן במרחץ כגון בסווימינג פאו"ל.

ט"ו) גם להזהיר את הילדים והתלמידים על מנהג צניעות בבית הכסא, שלא להפשיט מלבושיו יותר מדאי רק כפי הצורך וההכרח, כמו שנפסק בשו"ע, ולהזהר במאד שלא להכשל שם מרוב שעמום במחשבות זרות, ומצד הדין מותר אפילו לחשוב בדברי תורה באם רואה שיצרו מתגבר עליו.

ט"ז) וכן להזהירם מאד על שמירת הלשון שישימו מעצור לפיהם, ובפרט להזהר מלדבר ח"ו דברי נבלה, דמגרי יצה"ר אנפשייהו, וחז"ל אמרו שהמנבל פיו אפילו גזר דין של שבעים שנה הופכים לו לרעה ח"ו, ושמירת הלשון מכוון נגד ברית המעור וכו'.

ה.

בענין טעלעוויזיא"ן, ידוע שהוא מקור כל השחתה, ובפרט בזמננו יש עליו כל דברים מכווערים, אכן הכל תלוי לפי המוסד, כי

ב"ה יש מוסדות שאין בהם שום בעיות כאלו, כי הם נקיים מילדים הבאים מבתיים כאלו, אכן יש אשר חלק ניכר מהתלמידים נכשלים בזה, וצריכים להרבות בדיבורים בחומר האיסור להרבות בפראפאנגאנדע נגד זה ברבים וביחיד, אבל בשאר מוסדות רק כפי הצורך, ובעוה"ר יש גם מוסדות שצריכים לדבר אודות טיאטער וכדומה דברים חמורים ביותר.

1.

בנוגע לרבות הפעמים בשנה שצריכים לדבר מהנ"ל, תלוי לפי ראות עיני המלמד לצורך הדבר.

2.

לדבר עם יחידים אם יש עליו חשש כל שהוא או רואים שצריך חיזוק וכדומה. וצריכים לברר הסיבה אם זה סתם מחוסר ידיעה או שחלש בלימודו (עיין באות י"א) או השפעת חברים או עתונים או הבית וכדומה, וצריך בזה טיפול רב לברר המקור האמיתי שמביא לצרות האלו, ולפי הגורם לדבר אתו בטוב טעם ודעת להסבירו חומר הדברים, וכל פעם כפי הבנת המדבר פעם לרחק פעם לקרב לפי טבעיות הילד, וכפי התקרבות הילד להמדבר, והכל תלוי בהבנת הענין, כי בכל פעם צריכים אופן אחר. ולילדים שנכשלו ר"ל יש לפרשם חומר הענין וחומר העונש, ושיקבלו עליהם בקבלה גמורה להשמר מכל רע אלהבא, ועל העבר יקבלו עליהם לומר חודש ימים בכל יום איזו מזמורי תהלים.

והעיקר צריכים לראות אם אין שם חבר משחית שמקלקל אותו, או אם הוא אינו מקלקל אחרים, ואז יש לדון אם להרחיקו לגמרי מכותלי הישיבה. (וראה לעיל בפתיחת הקונטרס בדברי הגה"ק מסאטמאר זצוק"ל מה שדיבר בזה).

ח.

כדאי להנהיג בכל הישיבות ללמוד עם התלמידים קודם השינה איזו חידוש בתורה לקיים הכתוב שבע ילין בל יפקד ר"ע.

ט.

גם חיוב גדול להנהיג אף בין התלמידים הגדולים לימוד חומש עם פרש"י ז"ל, כי בעוה"ר יוצאים תלמידים גדולים מהישיבות אשר לא יודעים ללמוד לעצמם גם פסוק חומש ורש"י כדבעי, וזה משפיע על כל מהלך ימי חייהם, כי חומש עם פרש"י ז"ל נותן טעם וחיות בהאדם, ובפרט כשלומדים לפניו גם קטע מאוה"ח הק' אשר זה נותן טעם וחיות בהילד, ואם לפניו הי' הלימוד החסידות והמוסר בתור טפל לבחורים, כעת צריך להעשות חוב ועיקרי, וגם שמגיד שיעור דוקא ילמוד את השיעור בחומש ורש"י לפניו, כי אם יניחו להם שילמדו זאת בפני עצמם כנהוג אז לא לומדים בחיות וברגש, רק חוטפים כאן כמה פסוקים וכאן כמה פסוקים, ואין לזה קיום, וגם לבחון אותם בלימוד חומש ופרש"י ז"ל, שלא יקבלו התלמידים הרושם כאלו לימוד חומש עם פרש"י הוא רק לימוד טפל.

י.

כדאי הי' להנהיג ללמוד עם הבחורים דיני איסור יחוד, שרובם ככולם אינם יודעים בזה האיסור וכל הדינים השייכים בה, ובפרט כשמתקבצים לפעמים עם קרוביהם וקרובותיהם שחושבים שלא נאסרה אז יחוד, גם בהבתי"ס להבנות הי' נחוץ מאד ללמוד עמהם דיני איסור יחוד.

יא.

כמעט בכל ישיבה נמצאים כמה ילדים אשר לא מרגישים טעם בלימודם מחמת חלישות השגתם וכיו"ב, ועי"ז שהם בטלים כי גם במלאכה אינם עוסקים, ולבם פנוי מהחכמה, וממילא מוצא היצה"ר מקום בלבבם, וגם יכולים לקלקל אחרים עי"ז, ואפשר הי' כדאי לסדרם בלימוד המושך את הלב באגדות חז"ל, אשר מלבד זה הוא ענין גדול כמו שאי' במדרש (ספרי עקב מ"ט) רצונך שתכיר את מי שאמר והי' העולם למד אגדה שמתוך כך אתה מכיר את הקב"ה ומדבק בדרכיו, וגם הוא לימוד קל אשר בזה יכולים גם הילדים החלושים למצוא טעם בלימודם, וממילא לא יהא לבם פנוי ח"ו לדברים הזרים לתורה וי"ש, וצריך לסדר זאת באופן שלא יגרום חלישות הדעת להתלמידים וכדומה, או לסדרם בכחה מיוחדת בלימודים קלים לפי השגתם, אכן כנ"ל רק באופן שלא יגרום להם חלישות הדעת, וצריך עוד ישוב הדעת ודעת תורה בזה.

יב.

הנה אף שישראל אינם חשודים על מש"ז כידוע מחז"ל, בכל

זאת רואים לצערנו בדורנו השפל שלאחרונה נתרבתה הפיתוים של המסיתים להמשיך את לב הנעורים לאיסורי עריות, ויש כבר בעוה"ר בכאן מפלגה גדולה, וגם בהראשים והשרים נתפשטה נגע זה, והתארגנו בארגון אופעציעל"י, ועשו מהפכה גדולה בדבר שאף בין האוה"ע לא הי' נשמע דבר כזה, ועושים פראפאנגאנדע גדולה בעתוניהם ובספריהם הזולות להמשיך את לב הצעירים לטומאה הנוראה הזו, ובעוה"ר נוכחנו לדעת שהי' לזה השפעה קצת גם במחנה התלמידים, ע"כ נחוץ מאד שאנו נלחם לנגדם להחליש כוחם, ולכן נחוץ להזהיר מאד את התלמידים (בדרך סתמא) שלא ישמעו למסיתים ולברוח מהם יותר מן הבורח מן האש, וללמדם את האיסור החמור שבתורה מה שנאמר שם "מות יומתו שניהם דמיהם במ", דהיינו בסקילה כדרשת חז"ל, ושזה הי' החטא של אנשי סדום ושזה החטא גרם להשחית את אנשי סדום. והכוונה ללמוד לפני התלמידים את הפסוקים האלו לפרשם בדרך זה דהיינו על איסור לישן שני ילדים ביחד במטה א' ולא לפרש ח"ו יותר.

יג.

הערות כלליות לכל מלמד.

1. שישים לב על עזיבת התלמידים מהכתה לזמנים ארוכים לבה"כ או למקו"א.
2. להשגיח שלא ילכו יותר מילד א' לבית הכסא בפעם א'.
3. שיהי' להמלמד עינים פקוחות על כל ילד אם אין בו משהו שלא

בסדר.

קצת מאופני ההבחנה.

1. אם רואים ילד שאבד החשק והטעם בלימוד וכתפלה.
 2. ילד שהוא מהורהר מאד (וואס פאר מוח'ט זיך זייער) בשעת הלימוד.
 3. ילד מודאג יותר מדאי. ילד בודד ומסתייג מחברים.
 4. צריך לשום לב לשמוע להדיבורים ולהשיחות של הילדים איך הם מדברים, כמו שאי' בספה"ק שמדיבורו של אדם ניכר מה טיבו.
 5. יש מקום להבחין בשעת השחוק, בהרבה נגיעה ובשעה שהם מתקוטטים ומכים זה את זה.
 6. ידידות הרבה יותר מהרגיל (צופיעל חבר'שאפט).
 7. יש לחשוש ביותר על הילד הנעים, א ב'טעמ'ט יונגעל, ועל החושש על המראה שלו ועל יפיו.
- עוד כמה וכמה אופני הבחנה שעל כל מלמד להבחין מצד עצמו ועיקר גדול שידעו כי ההבחנות האמורים הם אך ורק חשש ואין לעשות ולבנות מחששות רק יותר שימת הלב.

יד.

הוראות להנהלת ומנהלי הישיבות.

1. לחקור ולדרוש היטב אם המלמד הוא בסדר בענינים אלו, כי

כבר הי' בעוה"ר לפי ידיעתנו מעשים כאלו אשר המלמדים הכשילו את התלמידים רח"ל.

2. המחלקה של לימוד חול (ענגליש דערפארטמענט) שבהישיבה צריך שתהי' דוקא תחת פקוח הנהלה הרוחנית, ולבקר היטב את חומר הלימוד בלימודי החול שלא יתערב בהם דברים זרים לרוח תורתנו הק', ובמיוחד בהתמונות שבהכיכער, היכולים להביא היזק להנשמות הטהורות של תינוקת של בית רבן.

ובוודאי הי' כדאי אלו הי' מתאגדים ביחד כל מוסדות התורה החרדים להו"ל ספרי לימוד מיוחדים של לימודי חול שיהי' על טהרת הקודש.

3. להשגיח את מי לוקחים למורים באנגליש שלא יקחו ח"ו סתם אנשים מופקרים, ולחקור עליו בהמוסדות שהי' מקודם אם הי' איזו בעיות או חששות עליו — ויש לדון אם להדר על נשוי — ובפרט הדבר צריך זהירות יתרה במקום שלוקחים נשים למורות באנגליש.

4. להשגיח על הפועלים והעובדים בהמוסד (אף הגוים) בעינא פקיחא.

5. שיהי' שמירה על היוצא ונכנס.

6. שלא יהי' איזה מקום סתר בבנין שיהא ביכולת בחור או מי שהוא להסתיר עצמו שם.

7. בהמקוואות ובהבריכות השחי' (הסווימינג פואל"ס) צריכים שמירה והשגחה ביותר.

8. להשגיח אם נמצאים נבול פה ושאר דברים כתובים על דפנות

הביה"כ, והעצה לזה לאסור לכתוב בכלל, ולחקור ולענוש את הילד המלכלך.

9. בענין חדר המשרדים (אפיסע"ס) הנמצאים בבנין הישיבה או הת"ת שלומדים ומסתובבים שמה בחורים וכדומה, שלא יעבדו ולא יסתובבו שם בתולות ונשים במקום שהאנשים והבחורים מסתובבים, כי עי"ז יכולים לבא לכמה מכשולים, ועכ"פ מידי הרהור עברה לא יצאנו.

10. למנות משגיח מיוחד שיהי' אברך מוחזק למופלג בתוי"ש טהורה למשגיח בלילות בהפנימיות (דארמעטארי"ס) שיסתובב כל הלילה להשגיח בעין פקוחא על הנעשה.

11. למנות משגיח מיוחד על הילדים בעת משחקם ובחדר האוכל לראות איך ובמה הם משחקים, ואדרבה המשגיח גם יכול לעזור להם במשחקם, שיתן להם משחק כזה שהוא עפ"י דרך התורה. 12. כדאי הי' להנהיג בכל הדארמעטארי"ס בחדרי השינה של הבחורים שלא יוכלו לנעול את דלתי חדרי השינה שלהם מבפנים. 13. גם להזהר שלא ישנו שני בחורים בחדר א' לבדם, ויש שהנהיגו מנהג טוב שלא לתת בפנימי' לשני בחורים לשבת יחדיו על מטה אחת.

טו.

להעיר ללהורים

1. הנה אחרי כל העמל והיגיעה שמנהלי הישיבות והראשי הישיבות והמלמדים עמלים להכניס ריח של תורה ויראת שמים

בלב התלמידים, עכ"ז לא יצא מזה דבר שלם, ואדרבה עוד עלול ח"ו שכל העמל יהי' לריק ח"ו אם לא נשתף גם את ההורים בעול החיוב של חינוך ילדיהם, ואם אי אפשר להם לעזור לזה בדרך החיובי (כגון ללמוד בעצמם עם הילדים ולדבר עמהם בעניני יראת שמים וכדומה מפני שאין להם פנאי וכיו"ב), עכ"פ שלא יהרסו בידיים את מה שעמלים המחנכים להכניס בלב ילדיהם.

ולכן נחוץ מאד מאד שכל ת"ת וכל ישיבה יאספו מזמן לזמן את כל ההורים של תלמידי הישיבה — באופן אישי — מבלי יוצא מן הכלל — ולהזמין מגידים ורבנים מפורסמים אשר ה' נתן להם לשון למודים, שיסבירו לפני ההורים את גודל החיוב והאחריות המוטל עליהם בנוגע לחינוך ילדיהם לתורה ויראת שמים, ועכ"פ לעוררם על הדברים השלוליים שיכולים להביא ח"ו לידי הרס וחורבן חינוך ילדיהם, ולהסבירם אודות השותפות המועיל שיכולים ההורים להביא לחינוך ילדיהם לתורה וי"ש וח"ו להיפוך להרוס את כל מה שהמחנכים עמלים להכניס בלב התלמידים, ויפה שעה אחת מקודם להתחיל באסיפות נחוצות האלו.

2. לעוררם על הסכנה לחינוך ילדיהם הטמונה במה שההורים אין נזהרים להכניס בביתם העתונות הזולות — ובפרט העתונות של אחה"צ — המלאים רק טינוף וזוהמא ואין בהם שום תועלת, וביותר אם מכניסים ח"ו את המאגעזינע"ן השונות המלאים כל מיני זוהמא וטומאה באופן הכי גרוע ביותר, ואפילו אותם שרק הנשים קוראים בזה, אכן הבנות לומדים א"ע מהאמהות, והבנים

ג"כ חוטפים הצצה בזה, ומה יעשה הבן שלא יחטא, אם רואה את מעשה העברות לפני עיניו ממש.

3. וביותר יש להתריע ולעורר את ההורים על הסכנה וההשפעה הגרוע שנגרם ע"י הכלי הטמא הטעלעוויזיא (שנאסרה מכל גדולי הדור) אם נמצא בבית ח"ו, שזה הגורם הראשי המביא היזק ניכר בלב התלמידים לכל הרעות שבעולם, ואפילו אותם שאין להם הכלי הזה בביתם ג"כ יזהרו מאד שלא ילכו ילדיהם לבית שכינם וכדומה להסתכל שם בהכלי הטמא הנ"ל ר"ל.

4. גם לעורר את ההורים שישגיחו שהילדים לא יטפלו עם הראדי"ו, וגם שישגיחו במה ששומעים מהראדיו כדי שלא יבואו לידי קלקולים ע"י שמיעת דיבורים לא נאותם מניבול פה וזמירת נשים אשר קול באשה ערוה וכדומה אשר השפעתן רעה ח"ו.

5. גם לעוררם על זהירות טהרת הלשון בהשיחות שבין ההורים, ואף שנדמה להם שהילד עוד קטן ואינו מבין, אכן הרבה ילדים תופסים מה שמדברים, וזאת מזיק להם מאד.

6. גם שיזהרו ההורים שלא לשלוח אף פעם את ילדיהם למקוה או לבריכת שחי' (סווימינג פואל"ס) לבדם, רק בהשגחת אדם גדול מהימן ומוחזק ליר"ש, וגם להגביל את זמן הימצאם בהמקוה או בהבריכת שחי'.

7. לשמור על הילד שלא יהי' הפקר בשום זמן, ולדעת בכל עת איפוא הוא נמצא, ועם מי הוא מתחבר.

8. לעורר את ההורים כשהילדים באים הביתה שא' מהגדולים שבבית יהא נמצא אז בבית, שיהי' מי שישגיח עליהם מה הם

עושים אז, ועם מי הם משחקים אז, ובמה הם משחקים, ושלא ילכו לבית חבריהם במקום שהבית של חבירו יכול להזיק ח"ו על השפעת הילד וכדומה, ובעיקר שלא יסתובב הילד ריקם ובטל בהרחובות בלי שום השגחה, ואם אי אפשר שיהי' א' בהבית, עכ"פ יראו לסדר שילך לקרוב כגון דוד או גיס גדול ובעל אחריות ומוחזק לי"ש שישגיח עליו, (באופן שלא יהא בזה איסור יחוד — ואם יש שם בנות צ"ע), ולא יסתובב לבדו בלי עין פקיחא עליו.

וביותר צריכים שמירה יתרה ביום ש"ק אחה"צ ומוצש"ק ובערש"ק אחה"צ.

וכדומה עוד הרבה דברים שהצורך להסביר לההורים כפי ראות עיני המנהל.

9. הרבנים הגאון"צ שליט"א משתתפי האסיפה הנ"ל עוררו לעורר על מה שאין נזהרים להפריד בין ילדים וילדות במשחקם וכדומה אף גם בין הקרובים והמשפחה, כי זה יכול להיות גורם גדול להזיק ולהשפעה רעה על נשמת הילד הצעיר.

טז.

הערות כלליות.

1. בנוגע ללימוד פרשיות, בדרך כלל לא לדלג רק ללמוד בפשטות, ואם יש שאלות שאפשר לענות לפי הבנתם צריכים לענות, ורק במקומות שאי אפשר להמלמד ללמוד רק אז לדלג,

וכדאי להמנהל להורות להמלמד איך ללמוד פרשיות אלו ולדוגמא להם, והעיקר להכניס ולהסביר לפני התלמידים את הקדושה הטמונה בפרשיות האלו, ואז בודאי לא יצא מכשול והיזק מלימוד התורה הק'.

אמנם צריך עוד ישוב הדעת איך להתנהג בזה, כי מצד א' אין כדאי למסור דברים כאלו לכל מלמד ומלמד, אמנם גם לדלג הפרשיות האלו אין כדאי שלא לגרות נפשם שירצו לחקור בנסתרות מהם, וכן אין כדאי שילמוד זאת מי שאינו בר הכי לזה, ולכן כדאי שהמנהל יכין א"ע לזה היטב בהכנה בחיפוש בספרים המוסריים והחסידיים והוא ילמוד זאת לפני התלמידים, ובפרשיות אלו צריכים לבאר היטב לפני התלמידים גודל קדושת אבותנו וכדומה המונחים בפרשיות אלו שלא ישאר ח"ו בלבן שורש איזו דבר רע או הבטה רעה על תורתנו הק' ח"ו.

2. למנות איש בכל בית המדרש שישגיח על הבאים ועל המסתובבים ועל הרווקים הגדולים והקשישים שמסתובבים שם (שבעוה"ר יש ביניהם הרבה מושחתים) שלא יקלקלו ילדים כנודע גודל המכשולות שיצאו כבר מאלו.

יז.

אודות המחנות קייץ (זימער קעמפ"ס).

1. ליזהר מאוד באותם הנשכרים להיות המדריכים בהקעמפ"ס, ולחקור בהמוסדות שהיו שם אם אין עליהם שום חששות.
2. כמו"כ יש ליזהר על כל הפועלים, מלצרים, מצילים, וכן על

הגוים העובדים שם.

3. להיות עין פקיחא בכל עת ובפרט בשעות הלילה על המתרחש.
4. להזהיר ביותר הילדים שלא ילכו מחוץ למחנה כלל אף לתוך היער וכדומה בלי שיהי' מי שהוא עמהם שראוי לשמור עליהם.
5. וביותר צריכים לשמור שלא יסעו להעיירות הגדולות בהמקומות שיש שם המקומות הבידור כמו בעיר וואודבער"ן וכיו"ב, וכדאי הי' לארגן בהמחנות גופא שיתאספו ביחד במסבת מריעים על טהרת הקודש בריקודין ובסיפורי מעשיות ובשירות וניגוני שמחה וניגוני התעוררות ולנאום לפנייהם ולחלק להם מעדנים ומגדנות על טהרת הקודש, כדי שלא ימשוך לבם למקומות אחרים.
6. צריך להיות בכל דארמיטארי ופנימי' מנעול ושומר כל הלילה שידע הבחור והילד שיש מי שיכול לבוא ולפקח עליו.

יח.

על המוסדות מוטל להיות זהיר בהתלמידים בקיץ.

1. להזהיר הילדים בכל התוקף שלא ילכו לסתם קעמפ'ס (כי ידוע שהרבה נכשלים שם), ואם יודעים שהילד הולך למחנה קיץ שאינו הגון בחברותא וכדומה צריך שהמלמד והמנהל יפגש עם ההורים לעוררם על היזק ענין זה וכו'.
2. שיהי' להם עין פקיחא על הילדים האיך הם מתנהגים בהקיץ ובאיזה קעמפ'ס הם נמצאים.
3. לסדר השגחה על הילדים שנשארים בקיץ בעיר, להשגיח עם

מי הם מסתובבים בזמן הפנוי ואודות המלמדים של הדע"י קעמפ"ס להשגיח את מי לוקחים למשרה זו.

על המוסדות לארגן עצמם ולנקוט צעדים שיהי' סדר בענינים אלו בכל הקעמפ"ס אפילו אותן שאינם שייכים למוסד, כמו קעמפ אגודה, ותורה ודעת, ומונק, וכדומה.

יט.

הוספה להתקנות בסדרי הלימוד להתלמידים.
 כיומיים לפני הסתלקות מרן האדמו"ר מסקולען זצוק"ל קרא אותי (המעתיק) ואמר לי: שלא הי' יכול לישן כל הלילה מפני צערו והתבוננותו איך מגיע לבחורים היושבים באוירא דקדושה בהשיבות הק' שגם הם ח"ו יוכלו ליפול בהטומאה הזאת, ולפנות בוקר האירו עיניו משמיא שהסבה לזה הוא מיעוט האמונה, שהאמונה הוא רק מן השפה ולחוץ ולא נשרש בקרבם היטב, ולזאת פקד עלי שאכניס עוד תקנה בין התקנות והוא ללמוד עם התלמידים בעניני אמונה דהיינו לחזק ולהשריש בלבם האמונה בהשגחת ה' ובנצחית התורה וללמד לפניהם בפ"י המשניות בפ' חלק במס' סנהדרין מה שדיבר וסידר שם הי"ג עקרים ביסודי אמונתנו הק' וכיו"ב בספרי הראשונים, ללמדם ולבארם מדי פעם באר היטב לפני התלמידים.

* * *

מכתב קודש מכ"ק אדמו"ר מסקולען זצוק"ל.

בעזה"ת, חודש טבת ה'תשל"ח.

שלמא רבא לגברי רברפי מופלגי תורה ומרביצי תורה ה"ה ראשי הישיבות בישראל ואשר אתם המנהלים הנעלים ונכבדים הע"י.

חיים ברכה ושלו.

סלחו נא לי אתם מרביצי תורה על שאני מעיז לעורר את כבוד תורתכם בענין הנוגע לתכלית הנרצה דהישיבות. וכבר אמר דוד מלך ישראל מכל מלמדי השכלתי כי עדותיך שיחה לי.

הנה ידוע שתכלית למוד ויגיעה היא המעשה, וכמחז"ל בברכות דף טו"ב מרגלא בפומי' דרבא תכלית חכמה תשובה ומע"ט וכו' וכמאה"כ ראשית חכמה יראת ה'. ויעוין בגמ' שבת דף ל"א ע"ב מכריז ר' ינאי חבל על דלית לי' דותא ותרעא לדרתא עביד, ולמותר יחשב לפני כ"ת לחשב כרוכלא מאמרי תורה נביאים כתובים ותלמוד, שעיקר ותכלית למוד התורה היא יראת ה'. והישיבות הקדושות שהם עמודי עולם בוודאי העיקר להשגיח ולנטוע בלב התלמידים יראת ה', ובפרט בזמננו בעוה"ר שרוח הטומאה פרשה רשת בכל צעד בעוה"ר לרגלי התלמידים.

ע"כ ידידי מורי ורבותי אל נא תדינו מכתבי זה כמכתב מאיזו שוטה שרוצה להתערב בדבר שלא שייך לו, כי אם שימו לבכם למה שאכתוב להלן.

תדעו נא שבאו לפני אחדים מצעירי בני ישראל גם מבני הישיבות במרירות לב וגילו לי שנפלו ברשת העברה החמורה רח"ל המבוארה בגמ' נדה דף י"ג, ורבינו הגדול הרמב"ם ז"ל קרא את העברה ניאוף ביד ר"ל וכאלו הרג את הנפש. אין המדובר מכלל התלמידים רק די אם נמצא במקום קדוש תלמידים אחדים ובפרט שנראים "כתלמידים הגונים" ורק מפני חסרון דעת מחומר הענין או שחסר להם חזוק וכלי זיין רוחניים מספיקים כנגד תאוות עריות שקראה רבינו הרמב"ם ז"ל תאוה הכי חמורה. —

ומוריהם הטובים שומרים א"ע שלא לדבר עם התלמידים מענינים כאלו, אפשר מפני שיראים שלא לגרות יצה"ר בתלמידים כשמדברים מזה. אולם במחילה מכבוד תורתכם, היצה"ר אינו ממתין על זה שידברו המורים מזה ואח"כ יסיתם ח"ו, הוא בלא"ה מדבר ומסית את לב הצעירים, ותרי סרסורי דעברה והאוויר שבשוק מסבכים את לב הבחור. ואם אנו מטמינים א"ע לדבר מזה, האחריות ח"ו עלינו. ואדרבה אין לירא מזה כשמחזקים את התלמיד התמים נגד היצר, וכבר אמרו בגמ' פסחים דף י"א על כה"ג איהו עצמו מחזר עליו לשרפו מיכל קאכיל מני? היצה"ר והסביבה והשוק אין מטמינים א"ע ומדברים ומסיתים לב הבחור יום יום, עד שבעווה"ר נופלים ברשת ואין מי שיחזיקם ויקימם.

ע"כ נתעוררתי להעיר את לב כ"ת יחיו שנחוץ מאד לדבר ולהזהיר את התלמידים בענינים אלו ובאזהרת התורה הקדושה ולא תתורו אחרי לבבכם "ואחרי עיניכם". יודע אני שאין נעים

לכבודכם לדבר עם תלמידים בענינים כאלו ואפשר גם מאוס בעיניכם לדבר מזה, אולם לדעתי העני' הוא מה שהורה לנו שלמה המלך ע"ה במשלי ג' בפ' י"א "מוסר ה' בני אל תמא"ס ואל תקוץ בתוכחת"ו", ולכאורה הוא כפל לשון במלות שונות, אולם מצינו בדברי חז"ל שאפילו על דברים שנראים כגנאי אמרו — תורה היא וללמוד אני צריך — ובפרט בדברים הנוגעים לאיסורים נוראים שתולדותיהם נוראים, בודאי מחויבים לדבר ולהוכיח בזה, כי הם הם עיקרם של תורה וקדושת ישראל, יעוין באוה"ח הק' זצ"ל בפסוק את משפטי תעשו ואת חקותי תשמרו וגו' בתחלת פ' עריות יעוין מ"ש רבינו האוה"ח הק' זצ"ל דברים נוראים, וזה י"ל שאמר שלמה המלך ע"ה, "מוסר ה' בני אל תמאס" בדברים הנראים כמאוסים לעיין בה, זה אל תמאס, וזהו לעצמך, ואח"כ אמר "ואל תקוץ בתוכחתו" היינו לקים בזה מצות הוכ"ח תוכי"ח גם לאחרים, ולא תאמר מאוס הוא וכקוץ הוא לדבר ולהוכיח בזה, וזהו ואל תקוץ בתוכחתו, כי הלא ישראל ערבים זע"ז, ובפרט לתלמידים בוודאי החיוב ללמדם ולהוכיחם בדבר וליתן להם בזה חיזוק גדול במלחמתם מלחמת היצר השוק רח"ל.

ולמוכיחים יונעם ותבא עליהם ברכת טוב.

ולמטרה זו מצאתי א"ע כמחויב בדבר להוציא לאור חוברת הנוכחית* קול הקורא לצעירי ישראל לעוררם ולבאר להם את * כוונתו על חוברת "קול קורא לבחורי ישראל" דברי מוסר וחיזוק בקדושת הברית

חומר הענין. ע"כ אבקש מכ"ת נ"י לקבל את חבילת הקונטרסים הנשלחים בזה, וליתן רשות לחלקם ולמוסרם לכל תלמיד ותלמיד. וברצות ה' נסייעם בזה לחיזוק התגברות על יצרם. וזכות גדול ושכר היא להמורים והמסייעים שיזכו את התלמידים בחיזוק שמירת הברית, ובזכות זה ישמרו המורים והמזכים התלמידים מכל ר"ע, ואך טו"ב לישראל, ונזכה בקרוב להגאולה הטובה השלמה עם הגואל הטוב האמיתי משיח צדקנו בבא"ס.

החותם בכרכה המשולשת בתורה המשולשת והנצחית — בכבוד אהבה וידידות — ובברכת הרמת קרן התורה ויראת ה' וקדושה בישראל.

הק' אליעזר זוסיא בהרהגה"צ רי"א ז"ל פורטיגול

דברי הגאון הגדול ר' משה פיינשטיין שליט"א
ראש ישיבת תפארת ירושלים.
מש"כ על המכתב והקונטרס הנ"ל

בעה"י י"ב טבת תשל"ח.

בודאי הוא דבר נכון מאד מה שעורר הגה"צ מסקולען שליט"א (זצ"ל), ומשגיחי הישיבות צריכין להשגיח ע"ז בדיוק, וידברו עם אלו החשודים בזה ובעיקר במקומות שאיכא שם דארמיטארי, וגם לאלו שחשודים ח"ו טוב מאד שיתן להם את

הקונטרס קול קורא לבחורי ישראל של הגה"צ מסקולען שליט"א שנכתב באופן טוב מאד להודיע חומר האיסור.
וע"ז באתי עה"ח

משה פיינשטיין

דברי הגאון ר' שמואל הלוי וואזנר שליט"א
ראש ישיבת חכמי לובלין ואב"ד זכרון מאיר.

מעותק מספרו שבט הלוי תשובה ק"ס אבן העזר מהדו"ת, אשר
כתב לועד התעוררות לשמירה בעניני קדושה
ואלה הם חלק מדבריו:

א. ראש וראשון עלינו לדעת שהמדובר בעון זה בעבירה
דאורייתא חמורה שבחמורות שאמרו עליה בש"ס נדה י"ג ע"א
דחייבים עליה מיתה בידי שמים, והוא שקול נגד גלוי עריות
שפיכת דמים וע"ז, ומעכב ביאת משיח צדקינו ואין מכניסין אותו
במחיצתו של הקב"ה ח"ו.

ב. פגם חטאת נעורים מעכב ביאת משיח צדקינו, והוא הגורם
הגדול על אריכות הגלות, והגורם העיקרי על צרות ישראל וכל
הגזירות שעברו על ראשינו, וכארז"ל כל מקום שאתה מוצא ג"ע
וע"ז אנדרלמוסיא באה לעולם והורגת רעים וטובים.

ג. כל הבקי בתהליכי החיים והחינוך יודע כי כל הירידות והעליות
של האדם תלויים בשמירת הקדושה קדושת הברית, פגמי הברית

נראים מתוקים בתחלתן ומרים בסופם שמולידיים עצבון רוח אי שביעת רצון וגוזלים מהאדם שמחת החיים שלו.

ד. משא"כ שמירת קדושת הברית ועינים והזהירות בכל מיני נגיעות איסור וקריאת עתונים וספרים אסורים גורמים שמחה וחזוק, מנחילים לו שמחת החיים ושערי תורה ויראת שמים נפתחים לפניו.

ה. התרופה העיקרית לזה הוא למוד תורתנו הקדושה וכלשונו הקדוש של רבינו הרמב"ם סוף ה' איסו"ב, לפיכך ראוי לו לאדם לכופ יצרו בדבר זה ולהרגיל עצמו בקדושה יתרה ובמחשבה טהורה ובדעה נכונה כדי להנצל מהן וכו' וכן ינהג להתרחק מהשחוק, ומן השכרות ומדברי עגבים (נכול פה) שאלו גורמין גדולים והם מעלות של עריות.

ו. גדולה מזו אמרו יפנה עצמו ומחשבתו לדברי תורה וירחיב דעתו בחכמה שאין מחשבת עריות מתגברת אלא בלב פנוי מן החכמה, ובחכמה הוא אומר אילת אהבים ויעלת חן וגו' באהבתה תשגה תמיד (ע"כ ברמב"ם שם).

ז. אם המדובר בתורה הרצון בזה תורה עם יראת שמים קדומה, על ידי למוד בספרי מוסר ויראים מקדושי עליון שהיו בעצמם קדושים וטהורים, וכבר ידוע מה שאמר הח"ס זי"ע על עצמו שאם אינו לומד במשך ג' ימים חובת הלבבות מרגיש חסרון ביהדות על עצמו, ועצם למוד התורה כדאי לבא לנקודת האמת שבתוה"ק, ושהלמוד יביאנו לידי מעשה.

ח. עלינו לדעת כי המסית העיקרי לעון החמור הזה של אביזרייהו דגילוי עריות הם הספרים האסורים שצצים יום יום וכל רחובות ושוקים מלאים מהם ולצערינו הגדול מכניסים אותם הרבה פעמים גם לבתים חרדים. הם המחריבים הגדולים, ועל ידיהם נספו מאות אלפי נשמות בני אברהם יצחק ויעקב מחיי קדושה ונגרם בכיה לדורות לעמינו הקדוש.

ט. בכלל זה התמונות האסורות המושכות לב ההמונים על כל פינה ועל כל רחוב והרבה סייעתא דשמיא צריך כל אחד ואחד למחוק הרושם הרע מלב הישראלי.

י. על הרמיי"ם והמחנכים מוטל חוב קדוש לכוון עמקות דרכי החינוך נגד תופעות העגומות האלה, והם יכריעו בזה מה לפרש ומה לסתום ולעמוד בפרץ הירידה הגדולה כדי לבא לבחינת יראת ה' טהורה עומדת לעד, וכארז"ל שזה הלומד בתורה בטהרה.

תונשלב"ע.

וְאַתָּה

אֶת בְּרִיתִי תִשְׁמֹר

קובץ גדרי טהרה

יו"ל ע"י הועד לחיזוק טהרת ישראל

ניתן להשיג חנם בת.ד. 57408 ירושלים

הסכמת הרח"ג וכו' קדוש ישראל נר המערבי

מוהר"ר ישראל אבן חצירה שליט"א

בג'

בזו אצל זוג דרכו אבכים ימיו. שמתעסקים ללקח אונות
הגוים מעסקה' על תהילתן מברית. כל שהיא תפארת. ולהודיע
ענין פנימי קמל
אנא לאמרי קיעיבו כל אמר דבן ולפעלא עבא אמרינו יסור
נקוטכיה מאנער. עזרו שיקרא ונורמא. לל דבר שבקדושה
שמעיל מעמד כביך זהירות ונתינת. ברעש ה' לחזות
ובפלא בזורגו לקבוננו. פנה מזי מעק רביה' זיעה' עזק'
מין אבינו עק' זיעה' בעברו הקדושים עולם מנצחים זין ונפיו
בפנים דנא. אכן בוחן נאמן פיה. נאמרי קמס דעונון ללב
שנב ונשאלה זה. דמבר' ונציז'. מעתה עק' יתעק'
נדב' קמותם בכל תורתם בבכות שבמקדש. עק' מלכותם

הצבי מאיר זיו-צירא

נתיב ל' י"ג ח"ג ספר

אביר יעקב ע"ה זיעה

מחוץ להסכמת זו של הרב הקדוש הנ"ל הוא לא ניתן הסכמות כבר כמה

שנים אבל מפני נחיצות הענין נתן הסכמתו.

כן באו אצלי זוגי דרבנן אברכים יחיו. שמתעסקים ללקט אורות קדשים מספה"ק על תיקון הברית, כל שהיא תפארת, ולהודיע עונש פנמו רח"ל.

אנא דאמרי היטיבו כל אשר דברו, ולפעלא טבא אמרינן יישר ותומכיה מאושר. שזהו עיקרא ושורשא לכל דבר שבקדושה, שמאד מאד צריך זהירות וריוות בנועם ה' לחוות ובפרט בדורנו לדאבוננו, פוק חזי מע"ק רביה"ק ציס"ע מו"ה מרן אבי"ע ויע"א בספריו הקדושים שכולם מליאים זיו ומפיקים בפתגם דנא אבן בוחן ואבן פינה ואשרי השם רעיוניו לדבר נשגב ונעלה זה דתבר נזיזי מחזי שדי יחזה וד"ב.

החותם בכל תותמי ברכות שבמקדש

הסכמת כ"ק מרן אדמו"ר מויזניץ שליט"א

הביאו לפניו הקונטרס האברכים העוסקים בענין ואמר:

הדבר חשוב מאד והספר אין צריך הסכמה כי הכל מלוקט מספרים הקדושים. ונתן הסכמתו וברכתו להדפסת הקונטרס.

הסכמת הרה"ג וכו' הרב יעקב לנדא שליט"א (זצ"ל)
אב"ד בני ברק

י ע ק ב ל נ ד א

רב אב"ד ובני ברק

ארץ-ישראל

ב"ה תמוז תש"מ

הי' למראה עיני קונטרס בענין שמירת הברית שעומדים להוציא אברכים
העוסקים בזה.

העירותי על מה שיש לתקן בו מבחינת ההלכה וודאי שראוי מאד להביאו
בדפוס ולהפיצו בין הנוער אשר מחסרון ידיעה בחומר הדבר ר"ל, נכשלים בזה
ובפרט בזמננו זה אשר הפריץ מרובה כו'.

ישר חילם של אלה האברכים שנתנו דעתם לזה, והשי"ת יהי בעזרם לנדור
הפרצה החמורה הזאת וישכן שכינתו בתוכינו ויקרב נאולתנו.

יעקב לנדא

אב"ד דסה בני ברק

הסכמת הרה"ג וכו' הרב שמואל הלוי ואזנר שליט"א
אב"ד זכרון מאיר

SHMUEL HALEVI WOSNER
RABBI OF
ZICHRON - MEIR, BNEI - BRAK

שמואל הלוי ואזנר
אב"ד ודים
ז' זכרון-מאיר, בני-ברק

PHONE 781706 1197

ב"ה, יום מוצש"ק כי תבא תשי"ט לפ"ק

כן ראיתי קונטרס יקר בענין שמירת הברית שחברו אברכים חשובים.

הנה אין להאריך על התועלת הגדולה להפיץ הדברים בין הגושר היות עון זה
הוא המעכב ביאת משיח צדקינו - ומאידך הוהירות והקדושה בזה מקרב
הנאולה והוא יסוד שהכל נבנה עליו.

הקב"ה יהי בעורם להוציא מחשבתם הטובה מכח אל הפועל וגדול שכרם

בזה ובבא.

הרב שמואל הלוי ואזנר שליט"א
אב"ד ודים
ז' זכרון-מאיר, בני-ברק
יום/תאריך: 9/28/88

הסכמת הרה"ג וכו' הרב נסים קרליץ שליט"א
אב"ד רמת אהרן

הרב ש. י. נסים קרליץ

רמת אהרן

רח' ר' מאיר 6, בני ברק

בס"ד, יום כ"ז תשרי תשמ"א

ברוך א' שכראנו לכבודו וקדשנו במצותיו וציונו על כל אבר מאברנו לקדשו
ע"י קיום מצותיו והזהר ממה שהוזהרנו ממנו כדי להיות כלי שרת לעבודתו
יתברך.

והנה בין אברנו נמצא אבר אשר הנוהר בו כראוי, מתקדש ע"י עד שנקרא
קדוש וכענין שאמרו חז"ל שע"כ נקרא התנא רבי רבינו הקדוש, אך מי שאינו
נוהר עלול האבר הזה להיות ראש לעבירות ולטמאות את האדם ולטמטמו
ולהרחיקו ולהורידו ח"ו. וכמה וכמה צריכים להתחזק ולחזק בענין זה בניל
הנסיונות האלו, בין ע"י למוד ההלכות בין ע"י ננות הרע ושכח הטוב והקדושה,
וביותר ע"י התחזקות בלימוד התורה שהיא אילת אהבים ויעלת חן. וטוב לפני
הא' ימלט.

באתי בדברים אלו לחזק את המתעסקים בהוצאות חוברת לחיזוק עניני
הקדושה בין בני הנעורים.

אב"ד רמת אהרן
ש. י. נסים קרליץ

הסכמת הרה"ג זכ"ו הרב נתן נשטטר שליט"א
אב"ד קרית אגדת ישראל ב"ב

נתן גצטעטער

אב"ד קרית אגדת ישראל
רי"מ אתיבתא, בנימין אגרות
בני ברק

בס"ד, קרית אגרות בני ברק כ"ג מרחשון תשמ"א לפ"ק.

אפריון נמטייה ליראי ה' שנתעוררו לחבר ולהפיץ קונטרס התעוררות ע"ד חינוך שמירת אוב"ק לבני הנעורים, אשר הוא יחד שהכל חלוי בו, ועל כגון דא נאמר בדברי חז"ל (מובא ברש"י תהלים י"ב) "תנוקות שהיו בימי דוד עד שלא טעמו טעם חמא היו יודעים לדרוש את התורה במ"ט פנים לכל צד, והיה דוד מתפלל עליהם, רבונו של עולם ראה כמה תורתך ואמרתך ברורה ומוזקת שבעתים בלבם, אתה ה' תשמרם שמור אותם בלבם, תצרנו מן הדור הזה שלא ילמדו דרכיהם להיות דלטורין" - והוב גדול על המשגיחים והמחנכים של בני הנעורים בבתי ת"ת וישיבות להשגיח על זה בעינא פקחא, כי עין זה הוא שורש לגרמא בנוקין ח"ו ובפרט בדור הזה, והמעוררים זכות הרבים תלויה בהם ושכרם כפול מן השמים.

הנ"ל אמרן נמיני קאן קבלין פקחא
אב"ד קרית אגדת ישראל
נתן גצטעטער
אב"ד קרית אגדת ישראל

דברים להורים

ממכתבי עידוד וחזוק שקבלנו מאדמורי"ם קדושי עליון, מרבנים נאונים גדולי הדור, שאבנו והרהבנו עז ואמץ להוציא את הקנטרס הזה. מה שרוצים אנו להדגיש בהוצאה זו, הוא האחריות הגדולה והנוראה המטלת על ההורים, ובעקר על המלמדים, בחנוך הדור הצעיר לקדשה וטהרה. זולת החוב הקדוש המטיל על תלמידי חכמים הצריכים להתנהג בצניעות יתרה, ובפרט המלמדים, שצריכים להיות סמל הקדשה והצניעות לבני הנעורים בהתנהגותם, עוד מטל חוב קדוש עליהם להדריך ולחנך את התלמידים בגדרי הצניעות והקדשה. ההתעלמות והסרוב מלדבר עם התלמידים בעניינים אלו, תוצאות חמורות וסכנות נוראות כרוכות בהם. כפי שנודענו ממקרים נוראים שקרו, בעונותינו הרבים, אשר יסמרו שערות ויחרידו לבבות, הידעתם מזה ולא נדעזעתם? יעין נא כל אחד בפנים הספר הקדוש "פלא יועץ" אות ז' סעיף ב', וידע למה דברינו מכונים.

ואנו מביאים בזה לתשומת לב ההורים והמלמדים דברי התדב"א, פרק י"א, שישננו לעצמם ויזכרו את האחריות הרובצת עליהם. וזה לשונו: "ושמא תאמרו: אותם שבעים אלף איש שנהרגו בגבעת בנימין, מפני מה נהרגו? לפי שהיה להם, לסנהדרי גדולה שהניח משה, יהושע ופינחס, לילך ולקשר תבלים של ברזל במתניהם ולהגביה בגדיהם למעלה מארכובותיהם ויחזרו בכל ערי ישראל - יום אחד ללכיש ויום אחד לתברון, יום אחד לבית-אל ויום אחד לירושלים וילמדו את ישראל דרך ארץ בשנה שתיים ושלש, כדי שיתגדל ויתקדש שמו של הקב"ה: והם לא עשו כן, אלא נכנסו כל אחד לכרמו וכו' ואמרו: שלום עליך, נפשי, כדי שלא להרבות עליהם הטרט, וכו'. ומי הכה את כל אלה? - סנהדרי גדולה שהניח משה, יהושע ופינחס". עד כאן לשונו. דברים

בוטים כמדקרות חרב. כי כל מי שיש בידו לחנך ולהציל נפשות קדושות מרדת שחת, והוא לא עשה כן, הוא רשע בעונו ימות ודמו מידך אבקש (יחזקאל) כי מנין ידע הילד מה שאסור ומכער, אם לא מדברים עמו אודות זה? למה כשילד יגע בשבת במנורה דולקת או במוקצה, ישמע צעקה מחרידה: "שבת היום!" "מקצה!" ולא יתכן שילד מישראל לא ידע כי אסור להדליק אש בשבת, ולמה לא ידע את יסוד היסודות של הקדושה, שאסור לנגע בידיו במקומות מסוימים בגופו?

נחוס נא עלינו, על עצמנו ועל נפש בנינו ובנותינו, ונסיר את מסוה הבושה המדמה מעל פנינו ונתלבש בבושה האמיתית המביאה לידי יראת חטא. ואדם מקדש עצמו מעט - מקדשים אותו הרבה, ונזכה כלנו להיות קדושים וטהורים, כי בכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה שם אתה מוצא קדשה. די יזכנו לעבדו באמת ויטהר לבנו לאהבה וליראה אותו, אמן.

אחים יקרים, אהובים וקדושים!

אנו באים בדברים אלה אליכם לעורר אתכם ולהזכיר אודות ענין קדוש ונשגב, שחיי בניכם ובנותיכם, בזה ובבא, וכל קדשתנו תלויים בו, הלא הוא ענין קדשת הברית שקדשנו בו הבורא יתברך ותבדילנו בזה מכל העמים להיות לו לעם קדוש. השם יתברך צוה לאבינו הראשון, עליו השלום, "ואתה את בריתי תשמור, אתה וזרעך אחריך לדורותם" (בראשית י"ז ט'). "תשמור" זה יש לו שני מובנים: א) ואתה הוה זהיר לשמרו, ומהי שמירתו? "זאת בריתי אשר תשמרו - המול לכם כל זכר" (רש"י), לקים עצם המצוה כחלכתה. ב) לשמור מצוה זו בקדשה וטהרה ולהזהר שלא לחלל ושלא לפגם חס וחלילה קדשתה, כי מצוה זו היא "לאות ברית וזכרון תמידי ללכת בדרכיו, בהיותו כחותם האדון בעבדו" (ספורנו): "והיה לאות ברית ביני וביניכם - מצוה בי תלויה בלב, שיעלה האדם כל יום על לבו שהוא עבד חתום למלכו של עולם ולא ימרוד בו וכו'. ולכך שם האות באבר זה, לפי שהוא יתברך קדוש ושונא זמה הוא, יפחד וימנע אדם עצמו מעברה" (ספר חרדים): "ששם זכרון באבר התאווה, רב המהומה והחטא, לבל ישתמשו בו רק במצוה ובמתר" (רמב"ן) וחנה קיום המצוה הזאת בקדשה הראויה לה כפי צווי ורצון השם יתברך, היא אחת מהעבודות הקשות שצריך לזה יגיעה ועבודה גדולה, "כי אין לך דבר בכל התורה כלה שהוא קשה לרוב העם לפרש אלא מן העריות, שנפשו של אדם מתאוה להן ומחמדתן, לפיכך ראוי לאדם לכף יצרו בדבר זה ולהרגיל עצמו בקדשה יתרה ובמחשבה טהורה ובדעה נכונה כדי להנצל מהן" (רמב"ם).

והנה אם כן, הלא צריך לזה הרגל וחנוך רב זהירות ושמירה יתרה. נשאל נא את עצמנו, האם שמנו פעם לב לדבר קדוש זה, לחנך בנינו ובנותינו בקדשה זו? האם דברנו פעם והסברנו לילדינו אודות זו? האם נתנו להם הוראות ועצות איך להזהר ולהשתמר ממכשולים ושיגאות בעניינים אלה? האם

עלה פעם על לבנו להתחקות אחר תהלוכותיהם והנהגותיהם? האם דאגנו לדעת משחקיהם ודבוריהם, כדי לעמוד מתוך זה על תכונותיהם ונטיותיהם? ואם כן - מה פלא, אם רבים מאד נכשלים בעוונות ופשעים חמורים הקשורים בחלול ופגם הקדשה קדושת הברית, כי דבר זה פשוט - מילתא דלא רמיא אינש לאו אדעתיה, ולכן נכשלים הרבה מבלי דעת חמר העון ודרכי האבדון משני העולמות הכרוכים בחטא זה, וללמוד זכות יאמר זה, שהנכשלים בזה, רחמנא לצלן, הוא מחוסר ידיעת העון וחומר החטא ומבלי ידיעת גדרי הזהירות והשמירה בזה ובפרט בדבר שלא חנך בו מקטנותו, איך ישמר בזה בגדלותו? והנה ענין קדוש כזה, הצריך כל כך חנוך, זהירות ושמירה, הזנח בהחלט בחנוך הילד והנער, לא האב ולא המלמד מדברים אודות זה עם ילדיהם, אם כן מאין ידעו זה? ועד שיגדלו וילמדו וימצאו בעצמם מה שנוגע לזה, יוכלו חס וחלילה להלכד בהרגל רע מנעוריהם וישתמשו חס וחלילה בחטאים גדולים כשיגדלו, ואז אף שכבר ידעו האסור יקשה מאד לפרש מזה. והנה כל ספרי היראים מרעישים עולמות אודות חטא נורא זה ומעוררים לתשובה על חטאת נעורים. ופלא הוא, למה אין ספרים מיוחדים אודות זה, איך להתחנך שלא לבוא לחטאת נעורים? הלא תינוקות של בית רבן, קדושים וטהורים, בטח קל מאד לחנכם ולהדריכם מקטנותם בקדשה וצניעות וללמדם דרכי קניית הקדשה וגדרי הזהירות בזה, וחנוך לנער על פי דרכו, גם כי יזקין לא יסור ממנה (משלי); אנו תפלה ותקוה, שדברינו אלה יעוררו צדיקי עולם, קדושי עליון, לחבר חבור כזה.

על כן באנו לעורר את אחינו הקדושים על כמה פרטים, שצריך כל אב ומלמד תינוקות לחנך בה, ולהרגיל את הילדים בשמירת קדשת הברית. והנה הבאנו כאן רק פרטים אחדים בקצור, ויש בדעתנו, אם ירצה השם, להוציא חוברות וקנטרסים בעניינים אלה, בהרחבה והסברה, ודי יהיה בעזרנו לבצע מחשבתנו הטובה למען שמו יתברך ולמען אהבת ישראל. כעת באנו בדברים קצרים אלו, שמטרתם רק לעורר ולהזכיר ולהעיר את תשומת לבם של הורים

ומורים, שיתחילו להתעניין בחנוך ילדיהם בקדשת הברית, כי אוי לאותה בושא ואוי לאותה כלימה, שתשיגנו חס וחלילה ליום הדין, אם נזניח מחמת בושא הדבור, הפקוח וההתענינות בעניינים קדושים אלו.

בשעת הרת עולם זו, בשעה שקול הי' חוצב להבות אש, ומתוך האש הגדולה הזאת רועם אלינו קול די "שובה ישראל", בשעה זו חובה קדושה שומה עלינו, לעורר ולהזכיר, לזעק ולהריע על חלול הקדשה והצניעות; חיבים אנו לצאת לרחוב העיר ולזעק זעקה גדולה ומרה על העריצים המחללים את מקדש די', את בית ישראל הקדוש והטהור. אש גדולה ונוראה, שעד אבדון תאכל, אחזה בקירות בתינו, אוי לעיניים שכך רואות - בריש גלי, ברחובות עיר וקריה, מתחלל שם שמים על ידי דור סורר ומורה, שפרק מעליו עול תורה ואנושיות, החי חיי הפקרות והוללות כחיתו יער, בלי שום קורטוב של בושא והתחשבות עם מישהו, במצב נורא כזה, עלינו להציל את בנינו ועתידנו מהתבערה הזאת - לחנכם בקדשה וטהרה, למסרם לבתי חנוך כשרים וקדושים, אל נסיח דעת אף רגע ממחשבה זו "מה רואים ושומעים בנינו ובנותינו ברחוב?" ואיזו השפעה מרעילה ומזיקה יש לו, לרחוב, על נשמות ילדינו? הרימו כשופר קולכם, זעקו והריעו על סכנת החנוך החפשי! על חומותיך ירושלים הפקדתי שומרים יומם ולילה אל יחשו! השם יתברך ירחם עלינו ויערה עלינו רוח ממרום ויטהר לבנו לעבדו באמת, ונשוב אליו בלב שלם, וישלח לנו במהרה מבשר שלום, אמן.

פעמים רבות נוכחנו לדעת כי נערים שלפני זמן מועט למדו תורה מתוך חשק והתמדה וראו עליהם חדות חיים עירנות ושמחה, לפתע שינו טעמם והם הולכים עצובים ומהורהרים ומאבדים כל חשק וטעם בלימוד, כל חדות החיים מסתלקת מהם וכותלי הישיבה כאלו נעשים צרים להם והם שקועים בשינה רפיון עצלות ועצבות.

כשנשאל אותו ילד מה קרה לך שאיבדת כל חשק וטעם בתורה ותפלה ימשוך בכתפיו כאחד שאינו יודע מה להשיב על כך.

ומהי האמת?

נשמת בן ישראל מקורה בעולם התענוג וזה שאיפתה כל ימיה להתענג, והנה בדרך התענוג האמיתי שהוא להתענג על ה' וליחנות מתורתו הקדושה, יש מכשול רב ועצום והוא כל נשקו הגדול ביותר של היצה"ר, ומי שנתפס בזה קשה לו למצוא תענוג בעבודת ה'.

מכשול זה הוא החטא הטמא של הפוגם באות ברית קודש ובפרט חברים רעים שיכולים ביום אחד לקלקל נער ולהדיחו למעשים אשר לא יעשו. ובדוק ומנוסה כי זו היא הסיבה לרפיון ולטמטום שבקניית תורה והיראה כי נער שנכשל בראית פריצות או ח"ו שמושיט ידו להתחכך באבר הברית וח"ו ח"ו מי שמגיע לקלקול פגם אות ברית קודש, מיד סר חשקו מתורת ה' והעצבות משתלטת עליו והוא הולך ומתדרדר מדחי אל דחי.

יש נערים שאינם יודעים שזו הסיבה לירידתם, ויש שיודעים אבל אינם יודעים כיצד להחלץ מזה, והם מיואשים לגמרי וחושבים שכבר אין להם תקנה ואין דרך לצאת מזה ואומרים לעצמם כאשר אבדתי אבדתי, ולעומתם יש שפשוט אינם יודעים את חומר האיסור שבמעשיהם וחושבים שיוכלו להיות יהודים טובים יראי שמים גם אם יעסקו במעשי תעתועים אלו. ומהי העצה להנצל?

כלל גדול מובא בספה"ק שעיקר כוחו של היצה"ר הוא במסתרים ובהעלם ומי שנכשל בדברים אלו ואינו מדבר עם מי שיכול להוציאו משאול תחתיה זה, הרי שהם הופכים לסוד הפנימי שלו שעמו הוא משתעשע וחי בהרגשה זו כל היום.

אבל מי שמדבר עם הגדול ממנו ומספר לו את כשלונותיו הנה כבר עצם הסיפור שובר את כוחו של היצר בזה, כי על ידי שמספר מוציא הוא את הדבר מפנימיות הנפש החוצה על ידי הדבור ושוב אין זה תופס מקום בפנימיות הנפש אלא בחיצוניותה, ובעיקר שהבושה הנגרמת על ידי שמספר מעשיו הלא טובים הם הסיג והגדר הטובים ביותר שישמרו עליו להבא, כי ברגע שסיפר זאת יוכל לבחון בעצמו מרחוק את הענין ולהרגיש את חומרתו, וכך להשתחרר ממנו אחרי שרואה את חומר מעשיו בחוש.

והנה לא תמיד מזדמן לנער האדם המתמחה והמתאים לדבר איתו על המעיק על לבו, כי לא כל אחד ראוי ויכול לשוחח על כך. לנערים אלו מיועד הקונטרס הזה שהוא ליקוט הלכות ועצות, אשר נכתב בעידוד והסכמת גדולי הדור שליט"א.

א) בשו"ע או"ח הלכות הנהגת האדם בבוקר סי' ג' סעיף י"ד - יזהר שלא יאחוז באמה וישתין (אבר המילה) ובשו"ע אהע"ז סי' כ"ג ס"ד והחכמת אדם מוסיפים אסור לאדם שאינו נשוי לשלוח יד במבושיו דהיינו כל סביבות הערוה כדי שלא יבוא לידי הרהור, ובגמ' בנדה ריש פ"ב איתא יד לאמה (אבר הברית) תקצץ, ופ"י המפרשים שיותר טוב שתקצץ היד מלנגוע באות ברית קודש.

ראה עד היכן הפליגו חז"ל באזהרה במי שנוגע באותו מקום, ויש נערים המזלזלים בזה בחושבם שזוהי רק מידת חסידות ועליהם לידע עד כמה חומר האיסור ואפילו שהולכים להשתין עליהם להזהר מאד שלא לגעת, ויש לדעת שאפשר להסתדר בלי נגיעה כלל באותו מקום וכל ערום יעשה בדעת.

ובשו"ע אהע"ז ס"י כ"ה ס"ב - אלו שמנאפים ביד ומוציאים ש"ז לא די להם שאיסור גדול הוא אלא שהעושה זה בנידוי הוא יושב ועליהם נאמר ידיכם דמים מלאו וכאילו הרג את הנפש, ובס"א שם כתב השו"ע שעוון זה חמור מכל עבירות שבתורה והוא מהוהר הקדוש.

על כן יחרד וילפת כל איש ירא ה' מגודל האיסור ויטכס עצות בנפשו שלא להכשל בזה ויגמרו בדעתו להגמל מזה, ואם נכשל בזה אזי עוד באתו יום ידבר עם המשגיח או אדם נאמן כיצד להחלץ מזה, ואין לך דבר העומד בפני גמירות דעת להפסיק מזה.

ג) אסור לאדם שיקשה עצמו לדעת דהיינו שמהרהר הרהורים רעים ועי"ז בא לחימום וקישוי האבר ועובר על לאו של ונשמרת מכל דבר רע שאמרו חז"ל אזהרה שלא יהרהר ביום ויבוא לידי טומאה בלילה.

וזאת למודעי שצריך להזהר שלא לדאוג מזה יותר מדאי, ומי שמתקשה מאליו בלי מחשבה אל ישים לב לבך ויעבור מעצמו כשיסיע דעתו לדברי תורה שהיא אילת אהבים ויעלת חן, ואהבת התורה מסירה הרהורים רעים.

ד) אסור לאדם לישן על עורפו ופניו למעלה עד שיטה מעט על צידו, וזה ע"פ הטבע שאם לא ישמר בכך עלול לבוא לידי קישוי, וכן לא יישן על בטנו ופניו למעלה אלא יטה עצמו לצדדים.

ה) אסור לרכב על בהמה בלי אוכף, ואסור ללבוש מכנסים הדחוקים על בשרו שלא יבוא לידי חימום, ולכן יזהר שלא ללבוש בגדים תחתונים צרים ודחוקים שבזה יוכל לבוא בקל לידי איסור, וכן יש להזהר מאד בבגדי ים הצרים.

ו) וזה לשון הזהב של הרמב"ם - חסידים הראשונים היו מתפארים שלא הסתכלו במילה שלהם אלא ירגיל עצמו להסתכל בדברים קדושים, כדאמר ר"י מעולם לא הסתכלתי במילה שלי, ולכן כשהולכים למקוה יש להזהר מלהסתכל במילתו.

איתא בספר תומר דבורה (מהרב המקובל ר' משה קורדוברו) צריך האדם להזהר מאד מדבור המביא לידי הרהור, ואצ"ל שלא ידבר דברי נבלה ואפילו דבור טהור אם מביא לידי הרהור צריך להזהר ממנו.

ומה נואלו אלו מבני הנערים שאין מעצור לפיהם ומדברים ביניהם לפעמים דברים האסורים ומגרים יצה"ר בנפשם, ואינם יודעים עד כמה חמור עונשם, כדאיתא בגמ' בשבת שהמנבל פיו אפילו גזר דין של שבעים שנה לטובה הופכים לו לרעה, ואל יחשבו ומה בכך אם מדברים, כי הדבור לרוב מעלתו שהוא מותר האדם מן הבהמה הפוגם בו גורם הרס גדול לנפשו ורוחו משני העולמות.

ומדבור יכול לבוא לידי מעשים נוראים, ובפרט בזמנינו היום שמסתובבים אינשי דלא מעלי ובשפת חלקות הם צדים נערים וילדים, וחוב על כל מלמד ומורה ומשגיח להתריע לתלמידיו ואב לבניו שיזהרו מלדבר עם אנשים סתם ברחוב, וידוע על הרבה מכשולים בזה שהשי"ת ישמרינו מכל זה.

יש להזהר שלא לחכך אות ברית קודש ברגלו והוא עוון פלילי כמו המנאפים ביד, ויכול בגלל רגע קט לירד לבאר שחת הרבה מאד.

קורה לפעמים שיש גירוי במקום ההוא מחמת זיעה וכד', וצריך לזכור חומר האיסור הנורא לחכך שם, וישאל ולא יבוש מהמשגיח או אדם גדול

כיצד להסיר הגירוי.

כתב בספר ישועות חכמה (בעל מסגרת השלחן על הקיצור) ס"י קנ"א - יש להזהר במרחץ מלרחוץ אחד את חברו כי יכול להגיע מזה להרהור ולדברים האסורים דלא כהטועין שבמרחץ הותרה הרצועה ח"ו, אבל באמת מצוות אלו הם חיוב תמידי על האדם לא יפסקו ממנו אפילו רגע אחד כל ימי חייו להיות יראת ה' על פנינו תמיד לבלתי נחטא ושלא לתור אחר מחשבת הלב וראית העינים.

כתב בספר חכמת אדם כלל קכ"ו ס"יד - במדינות שרבו הפריצים יש להתרחק מלהתייחד עם הזכר ודוקא יחוד בעלמא אבל לשכב יחד יש להתרחק בכל מקום, וכ"ש שני רווקים אסורים לשכב יחד ויש למחות ביד העושין כן.

ועיין באוצר הפוסקים ס"י כ"ד שהביא שבארץ ישראל וסביבותיה שתאקלים הוא חס אסור מדינא.

ונודע שהאדמו"ר מבעלזא זיע"א הקפיד מאד שלא יישנו שני בחורים בחדר אחד לבדם, ויש שהנהיגו מנהג טוב וקדוש שלא לתת בפנימיה לשני בחורים לשבת יחד על מטה אחת.

בשו"ע אהע"ז ס"י כ"א - צריך האדם להתרחק מן הנשים מאד מאד (והוא לשון הרמב"ם פכ"א מהל' אסו"ב ומקורו מאבות דר"נ) ואסור לקרוץ בידיו או ברגליו לאחד מן העריות ואסור לשחוק עמה או להקל ראש כנגדה או להביט ביופיה וכו' ואסור להסתכל בבגדי צבעוניים של אשה וכו' והמסתכל אפילו באצבע קטנה של אשה ונתכוון להנות ממנה כאילו נסתכל וכו' ואסור לשמוע קול ערוה או לראות שיערה והמתכוון לאחד מן הדברים הללו מכין

שו"ע אהע"ז ס"י כ"א ס"ז - המחבק או המנשק אחת מהעריות שאין לבו של אדם נוקפו עליהם כגון אחותו הגדולה או אחות אביו וכיוצא בהם אע"פ שאין לו שום הנאה כלל הרי זה מגונה ביותר ודבר איסור הוא ומעשה טפשים שאין קרבים לערוה כלל חוץ מהאב לבתו והאם לבנה.

כיון שהורונו רבותינו הקי שאדם צריך לקדש עצמו במותר לו וכמו שמביא הרמב"ן ז"ל בפרשת קדושים על הפסוק קדושים תהיו לקדש עצמו במותר לו ולא להיות נבל ברשות התורה, והחסידי יעבץ מוסיף כי הציווי של קדש עצמך במותר לך, כי באם אין האדם מקדש עצמו במותר לו, אינו מן הנמנע שלא יבוא לידי איסור, וזה המכוון בדברי הרמב"ם צריך האדם להתקדש בקדושה יתירה וכו'.

וכתבו האחרונים דהעיקר הוא הגדרים והסייגים שהאדם עושה לעצמו, ובפרט במקום שהמכשול מצוי, ועל כל בר לבב להרחיק עצמו ולגדור לעצמו הגדרים שמבין בנפשו שבזה יוכל להנצל מרשת היצה"ר שאורב על האדם בעיקר בשמירת הברית מידת היסוד, ומכיון שבעוונותינו הרבים תסמרנה שערות ראשינו לשמע המכשולים הנוראים ופרץ הנגע גם במחנינו, לכן באנו להזהיר גדולים על הקטנים להשמר בנגע הצרעת שמנפש עד בשר תכלה.

המקומות שעלולים לבוא בהם לידי מכשול הם בעיקר בים או שאר מקומות הרחצה כגון בבריכות ובפנימיות ובבית המרחץ; ושם צריכים שמירה יתירה; ובפרט שישנם אנשים מושחתים שכל מגמתם הטמאה היא להכשיל ולקלקל נערי ישראל והם אורבים לנער במקומות אלו, ושמענו מהרבה נערי ישראל שהעיקר שגרם להם לזלזל בשמירת

**הברית נבע ממקומות אלו, וכתב הבית שמואל בשו"ע אהע"ז
שלאחר שטועמים טעם העבירה קשה להגמל ולפרוש מזה.**

רחיצת שנים במקלחות ובפרט כשהדלת נעולה יש חשש איסור מצד הדין,
וראוי להעמיד משגיח במקומות אלו, ולעשות גדר שלא ידברו ביניהם בשעת
הרחיצה ולא להסתכל איך שהשני מתרחץ.

גם במקוה שנועד לטהרה וקדושה צריך להזהר שלא יצא מגושם יותר
ממה שנכנס, כי לפעמים בתוך המים נמצאים אנשים מושחתים שצריך להזהר
מהם ושומר נפשו יעשה בדעת שיזהר לטבול ולצאת מיד.

רע המנהג שהורים שולחים את ילדיהם הקטנים למקוה לבד, ובפרט
בדורינו שלכל משפחה יש אמבטיא בבית, וצריך האב להשגיח על ילדיו
מאד.

מקום נוסף שצריכים להזהר בו והמכשולים בו מצויים הוא בשירותים. כי
קורה לפעמים שמרוב שעמום הוא מתבונן במילתו או שחושב מחשבות רעות
ואז עלול ח"ו לבוא לידי מכשול בנגיעה וכד', ולכן צריך לדעת שמצד הדין
מותר אפילו לחשוב בדברי תורה באם רואה שיצרו מתגבר עליו, ומצד הדין
צריכים להקפיד שיהיה מכוסה סביביו בצניעות גדולה ולא יגלה אלא המוכרח
ולא מה שאין צריך, ויפחד ממי שמלוא כל הארץ כבודו הרואה גם מה
שבחדרי חדרים, ולא ישתהה שם רגע מיותר כי אינו טוב לגוף ולנפש רק יזרז
עצמו, ובאם רואה שיצרו מתגבר עליו יצא מיד ולא יהיה רשע שעה אחת
לפני המקום.

בחדרי הפנימיות רבו המכשולים ויש לראות לישון רק עם בחורים אשר
הנתגתם היא בצניעות ולהקפיד להתלבש ולהתפשט בצניעות כפי החלכת.

ושלא יראו קורות ביתו אמרי חלוקו, ושלא להכניס שום עתונים חילונים אפילו רק לשם עטיפת חפצים כי יוכל ח"ו לבוא לידי קריאת דברי נבלה שבהם.

כתבו הספרים הקדושים שמכלל הנהגת האדם שצריך להקפיד ביותר במקום שרבו המכשולים, ולצערינו כיום הרחובות והאוטובוסים מלאים דברי תועבה לשמצה, לכן מה מאד נכון לכל מי שיראת שמים נוגעת ללבו שיחזור משניות או גמ' בע"פ בלכתו בדרך, ויקיים בזה מצות ובלכתך בדרך, ובפרט בנסיעות שיקח עמו ספר ויסתכל ויהגה בו ועי"ז ימנע עצמו מהרבה מכשולים.

בלכתו לישון יש להרגיל עצמו לקרוא ק"ש שעל המטה ולקבל עליו עול מלכות שמים ולהיות ממארי דחושבנא, וכשרואה שאינו יכול להרדם, ישן לעצמו משניות או שיחזור על פרשת הק"ש כמה פעמים עד שירדם, ויזהר להקפיד שיהיו ידיו תמיד מחוץ לשמיכה, ובקומו בבוקר יקיים מה שכתוב בשו"ע שמיד שיעור משנתו יאמר מודה אני ויטול ידיו מיד ויסלק מעצמו רוח הטומאה, ויקדש מחשבתו הראשונה לתורה ועבודה ויראת שמים, ויקום בזריזות לעבודת הבורא.

אשרי מי שמקדש עצמו שמור ונשמר משחר ילדותו בכל אלו וקדוש יאמר לו, ולפי השמירה בילדותו יקבל עליו אח"כ בנקל מעלות טהרה וקדושה וטוב לו בזה ובבא, וזוכה על ידי כן לצמות לאילנא רברבא, ואין לשער גודל וחשיבות השמירה הזאת שהיא יסוד היהדות ובוה זוכה לקבלת פני השכינה.

והננו להעתיק מאמר נכבד מספר סדר היום וז"ל ובפרט בענין אות ברית קודש שצריך להזהר הרבה מאד מאד בשמירתו כי הוא המקום מוכן משכב ומושב של היצה"ר וכ"י ומפני תוספות קדושה שבו יש לו אחיזה שם כי כן

דרכיו של השטן להתחבר במקום היותר קדוש ופרוש כדי להעביר הקדושה משם ולהניח לו מקום לכף רגלו וכי ומפני שאין אבר בגוף האדם אשר מבדיל בין קודש לחול כזה, וכי הוא המבדיל בין ישראל לעמים, וכמאמר הנביא כי כל הגויים ערלים, והטומאה היתה רבה עליהם, ולישראל ציוה הקב"ה להסיר אותה ערלה וקליפתה כדי להחליש אותו כח שלא יוכל עמה מכל וכל, ומ"מ יש לו בו גבורה וממשלה יותר ממקום אחר, ולא נקרא גבור שלם כראוי אלא מי שמתגבר על יצרו במקום הזה וכובש אותו תחת ידו ומעלתו גדולה עד מאד כי מפני זה נקרא צדיק והוא יסוד עולם, וכן מצינו ביוסף שלא זכה להקרא יוסף הצדיק יותר מכל אחיו אלא מפני שבא לידו וכבש את יצרו.

ואין ניכר מעלת האדם וקדושתו ופרישותו אלא בענין האבר הזה וכל הענינים לנגדו כאין, ומ"ש חז"ל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו לא אמרו אלא בענין האבר הזה, שאם נאמר על שאר עבירות גזל וגניבה וחלב ודם, הרי אנו רואים שאין לגדולים תאוה בהם כלל לא מעט ולא הרבה ויצרם כבוש וחלל בענין זה, אלא ודאי לא נאמר אלא על הדבר הזה, שכל מי שהוא בקדושה ופרישות יצרו מתגבר עליו להעבירו, כמו שמצינו כמה מעשים בגמ' בענין זה, ואנו רואים בעינינו התגברות יצה"ר על דבר זה, ולולי ה' שהיה לנו להתגבר עליו כמעט כסדום היינו לעמורה דמינו, וזהו שאמרו תורת מכחישי ה' - עריות, כלומר שהדבר של ערוה הוא להם כטבע מוטבע בהם שהם אחוזים בסטרא אחרא ומצא מין את מינו וטמא טמא יקרא, אבל ישראל קדושים ומובדלים מהם כדי להתרחק מצד הטומאה ככל האפשר.

וצריך כח גדול וחזק וגדרים גדולים שיוכל להמלט ממנו כי כח מצודיו וחרמיו רובם בענין זה ואינו מבקש מן האדם אלא שיכנס מעט כי הוא יכניסהו הרבה ואח"כ יוציאו מן העולם.

והכלל העולה בידינו הוא שצריך האדם להזהר הרבה מאד בענין זה ויגדור

עצמו בגדרים וסייגים בשכל ובחכמה כדי להתרחק מן החטא והוא שלא יושיט ידו למטה מטיבורו (אם אינו נשוי) בין שהוא ילד בין נער, (המעתיק. מזה מוכח לא כאלה שאין מחנכים את בניהם מקטנותם בטענתם שעדיין הילד רך בשנים ואינו יודע מה שעושה) בין בחור בין עם הארץ בין תלמיד חכם, כי אין אפוטרופוס לעריות, אדרבא הוא מעותד יותר לחטא כמו שביארנו.

ואמרו חז"ל במס' נדה אמר עולא ישב לו קוץ בכריסו והוא המקום אצל הערוה וצריך למשמש שם כדי להוציאו, תבקע כריסו ולא יעשה רשע לפני המקום, אוי לאזנים שכך שומעות ולעינים שכך רואות עד היכן הגיע קדושת ישראל לאביהם שבשמים, והרואה וחשומע זאת יהיה נזוף כל ימיו לפני המקום, ואין צ"ל אם אחד הושיט ידו למטה לחכך עצמו ומן החיכוך בא לידי חימום ומן החימום גרם החטא להוציא שז"ל, ואצ"ל אם הושיט ידו לרצונו בלי סיבה גורמת, ואצ"ל אם הקשה עצמו לדעת שהוא חייב נידוי, ולדעת אחרת הוא ממילא בנידוי, ואצ"ל אם הוציא בידו זרע בכונה למלאות תאוותו שהוא שנוי ומרוחק לפני הקב"ה ואינו זוכה לראות פני שכינה, כדכתיב לא יגורך רע, ואין רע אלא העושה המעשים האלו שהוא רע סתם לשמים ולבריות משחית למעלה ומשחית למטה פוגם למעלה ופוגם למטה, אוי לו אוי לנפשו אוי לרוע מזלו דנוח לו שלא נברא שנהפכה שליתו על פניו ולא יצא לאויר העולם נוח לו שיכרתו ידיו ולא היה עושה המעשה הרע הזה, מה כפרה לו מה תשובה יש לו כמעט שינעלו ממנו שערי תשובה ושערי כפרה, ובפרט אם התמיד עצמו בזה ימים ושנים עד שהורגל בזה גדול עוונו מנשוא, אלו הם המביאים חרון אף לעולם הם המביאים המגפות והמיתות לעולם.

ובפרט אם השיאו יצרו ועשה הדבר הזה בפני אנשים או חברים או גרם לעשות לאחרים שחילל את ה' וחטא והחטיא שנתגדל עוונו במאוד עד לשמים הגיע ובפרט אם לא הרוה את צמאונו עד שבא על הזכר או שבא על הערוה כי הוא זימה ועוון פלילי וכי עכ"ל הק'.

אולם לבל יפול לב האדם אחרי דבורים חריפים הנ"ל יש להודיע המבואר בספרים הקי שאף על העוון החמור הנ"ל בודאי אם יקבל האדם על עצמו קבלה גמורה עכ"פ מכאן ולהבא לשמור ולגדור עצמו אזי הבא ליטהר מסייעין אותו ויזכה לתשובה שלימה ובפרט תשובה מאהבה הרי זדונות נעשים לו כזכויות.

ובמדרש (נילקוט פרי ויחי ס"י קס"א) איתא וז"ל מעשה ברי מתיא בן חרש שהיה יושב בבית המדרש ועוסק בתורה, והיה זיו פניו דומות למלאכי השרת, שמימיו לא נשא עיניו לאשה בעולם, פעם אחת עבר שטן ונתקנא בו, אמר אפשר אדם זה לא חטא, אמר לפני הקב"ה רבש"ע רבי מתיא בן חרש מה הוא לפניך, אמר לו, צדיק גמור הוא, אמר לפניו תן לי רשות ואסיתנו, אמר לו אין אתה יכול לו, אף על פי כן אמר לו לך, נדמה לו לאשה יפה שלא היה כמותה בעולם מימות נעמה אחות תובל קין שטעו בה מלאכי השרת, שנאמר ויראו בני האלוקים את בנות האדם, עמד לפניו כיון שראה אותה הפך פניו ונתן לאחוריו שוב בא לו ועמד לו על צד שמאלו הפך פניו לצד ימין, היתה מחפכת לו מכל צד, אמר מתיירא אני שמא יתגבר עלי יצר הרע ויחטיאני, מה עשה אותו צדיק קרא לאותו תלמיד שהיה משרת לפניו, אמר לו לך ותבא לי אש ומסמרין, הביא לו ונתנו בעיניו, כיון שראה השטן כך נזדעזע ונפל לאחוריו, באותה שעה קרא הקב"ה לרפאל אמר לו לך רפא את רי מתיא בן חרש, בא ועמד לפניו אמר לו מי אתה, אמר לו אני הוא רפאל ששלחני הקב"ה לרפאות עיניך, אמר לו הניחני מה שהיה היה, חזר לפני הקב"ה אמר לפניו כך וכך אמר לי מתיא, אמר לו לך ואמור לו אני ערב שלא ישלוט בו יצה"ר מיד ריפא אותו, מכאן אמרו חכמים כל מי שאינו מסתכל בנשים על אחת כמה וכמה באשת תבירו שאין יצה"ר שולט בו, עיי"ש. ותראה ותסמר שערות ראשך מה שעשה הצדיק הזה, אשר מלאך המות בעצמו נפל מגודל הפחד בראותו מסירות נפש שכזו, וקראו לו שם במדרש, צדיק וקדוש. ולא

מפני ריבוי תורתו הקדושה שהיה מגדולי התנאים, אלא מפני שמירת עינו
העצומה כל ימי חייו.

ונבוא להעתיק את דברי מרן האדמו"ר הנאון רבי שמואל הלוי ואזנר שליט"א
ראש ישיבת ומתיבתא דחכמי לובלין ואב"ד זכרון מאיר מעותק מספרו שבט
הלוי, תשובה ק"ס אבן העזר מהדו"ת אשר כתב לועד התעוררות לשמירה
בעניני קדושה ואלה הם חלק מדבריו דלהלן:

א. ראש וראשון עלינו לדעת שהמדובר בעון זה
בעבירה דאורייתא חמורה שבחמורות שאמרו עליה בש"ס
נדה י"ג ע"א דחייבים עליה מיתה בידי שמים, והוא שקול
נגד גלוי עריות שפיכת דמים וע"ז, מעכב ביאת משיח
צדקינו ואין מכניסין אותו במחיצתו של הקב"ה ח"ו.

ב. פגם הטאת נעורים מעכב ביאת משיח צדקינו, והוא
הגורם הגדול על אריכות הגלות, והגורם העיקרי על צרות
ישראל וכל הגזירות שעברו על ראשינו, וכארו"ל כל
מקום שאתה מוצא ג"ע וע"ז אנדרלמוסיא באה לעולם
והורגת רעים וטובים.

ג. כל הבקי בתהליכי החיים והחינוך יודע כי כל
הירידות והעליות של האדם תלויים בשמירת הקדושה
קדושת הברית פגמי הברית נראים מתוקים בתחלתן
ומרים בסופם שמולידים עצבון רוח אי שביעות רצון
ונוזלים מהאדם שמחת החיים שלו.

ד. משא"כ שמירת קדושת הברית ועינים והזהירות ככל מיני נגיעות איסור וקריאת עתונים וספרים אמורים גורמים שמחה וחזוק, מנחילים לו שמחת החיים ושערי תורה ויראת שמים נפתחים לפניו.

ה. התרופה העיקרית לזה הוא למוד תורתנו הקדושה וכלשונו הקדוש של רבינו הרמב"ם סוף ה' איסו"ב, לפיכך ראוי לו לאדם לכופף יצרו בדבר זה ולהרגיל עצמו בקדושה יתרה ובמחשבה טהורה ובדעה נכונה כדי להנצל מהן וכו' וכן ינהג להתרחק מן השתוק, ומן השכרות, ומדברי עגבים (נבול פה) שאלו גורמין גדולים והם מעלות של עריות.

ו. גדולה מוזאת אמרו יפנה עצמו ומחשתבו לדברי תורה וירחיב דעתו בחכמה שאין מחשבת עריות מתגברת אלא בלב פנוי מן החכמה, ובחכמה הוא אומר אילת אהבים ויעלת חן ונו' באהבתה תשנה תמיד (ע"כ ברמב"ם שם).

ז. אם המדובר בתורה הרצון בזה תורה עם יראת שמים קדומה, על ידי למוד בספרי מוסר ויראים מקדושי עליון שהיו בעצמם קדושים וטהורים, וכבר ידוע מה שאמר הח"ס זי"ע על עצמו שאם אינו לומד במשך ג' ימים חובת הלכבות מרגיש חסרון ביהדות על עצמו, ועצם למוד התורה כדי לבא לנקודת האמת שבתוה"ק, ושהלמוד יביאנו לידי מעשה.

ח. עלינו לדעת כי המסית העיקרי לעון החמור הזה של אביזרייהו דגילוי עריות הם הספרים האסורים שצצים יום יום וכל רחובות ושוקים מלאים מהם ולצערינו הגדול מכניסים אותם הרבה פעמים גם לבתים חרדים, הם המחריבים הרגולים, ועל ידיהם נספו מאות אלפי נשמות בני אברהם יצחק ויעקב מחיי קדושה ונגרם בכיה לדורות לעמינו הקדוש.

ט. בכלל זה התמונות האסורות המושכות לב ההמונים על כל פינה ועל כל רחוב, והרבה סיעתא דשמיא צריך כל אחד ואחד למחוק הרושם הרע מלב הישראלי.

י. על הרמי"ם והמחנכים מוטל חוב קדוש לכוון עמקות דרכי החינוך נגד תופעות העגומות האלה, והם יכריעו בזה מה לפרש ומה לסתום ולעמוד בפרץ הירידה הגדולה כדי לבא לבחינת יראת ה' טהורה עומדת לעד וכארו"ל שזה הלומד כתורה כטהרה.

ע"ש דבריו הקדושים חוצכים להבות אש.

ואתה את ברית'ת' תשמור

הערות והצעות אחדות לאחינו החרדים
לדבר ד', בדבר חינוך הבנים בקדושת
שמירת הברית,

נדפס בהסכמת אדמו"רי"ם, גאונים וצדיקים
שליט"א.
בהוצאת ועד להפצת רעיון הקדושה בישראל.
ניסן תש"ה.

בעיתון "רושלים" תובינא

אחים יקרים, אהובים וקדושים!

אנו באים בדברינו אליה אליכם, לעורר אתכם ולהזכירכם אודות ענין קדוש ונשגב, שהיי בניכם ובנותיכם בזה ובבא, וכל קדושתנו תלוי בו, הלא הוא ענין קדושת הברית שקדשנו בו הבורא ית', והבדילנו בזה מכל העמים להיות לו לעם קדוש. השי"ת צוה לאבינו הראשון ע"ה ואתה את בריתי תשמור אתה וירעך אחריך לדורותם (בראשית י"ז ט'). "תשמור" זה יש לו ב' מובנים: א) ואתה הוי זהיר לשמרה, ומה שמירתה, זאת בריתי אשר תשמור, המול לכם כל זכרי. (רמ"י) לקיים עצם המצוה כהלכתה. ב) לשמור מצוה זו בקדושה וטהרה ולהזהר שלא לחלל ושלא לפגום היו קדושתה. כי מצוה זו היא לאות ברית זכרון המידי ללכת בדרכיו, בהיותו כחותם האדון בעבדו, (ספורט), והיי לאות ברית ביני וביניכם היא מצוה ב' תלוי בלב, שיעלה האדם כל יום על לבו שהוא עבד התום למלכו של עולם, ולא יסרוך בו ונו, ולכך שם האות באבר זה, לפי שהוא יתביך קדוש ושונא ויבטח הוא, יפחד ויפגע אדם עצמו מעבודה. (פי מרדכי) ששם זכרון באבר התאווה רב הסתומה והחמא לכל ישתמשו בו רק במצוה ובמותר, (רמ"ן). והנה קיום המצוה הוא בקדושה הראוי לה כפי צווי ורצון ית', היא אחת מהעבודות הקשות שצריך לזה יגיעה ועבודה גדולה. כי אין לך דבר בכל התורה כוללת שהוא קשה לרוב העם לפרוש אלא סגן הקריות, שנפשו של אדם סתאווה להן ומחברתן, ילפיכך ראוי לאדם לכונן יצרו בדבר זה ולהרגיל עצמו בקדושה יתירה, ובמחשבה טהורה, וברעה נכונה כדי להתנצל סתני (רמ"ס). והנה אם כן הלא צריך לזה הרגל וחינוך רב והיורה ושסירה יתירה. נשאל נא את עצמנו, האם שמנו פעם לב לדבר קדוש זה. לחנך בנינו ובנותינו בקדושה זו? האם דברנו פעם והסברנו לילדינו אודות זה? האם נתנו להם הוראות ועצות איך להזהר

להתיר ולהשתפר סמכשולים ושניאות בענינים אלו האם עליה פעם
 על לבנו להתחקות אחרי תולדותיהם והנהגותיהם? האם דאגנו לדיעת
 שחקיהם ודיבוריהם, כדי לעמוד סמוך לה על חכונותיהם ונפיותיהם.
 ואם כן מה פלא, אם רבים מאד נכשלים בעוונות ופשעים חמורים
 הקשורים בחילול ופגם הקדושה, קדושת הברית. כי דבר פשוט,
 סילתא דלא רמיא אא נש לאו אדעתא. ולכן נכשלים הרבה מבלי
 דעת חייבי העון ודרכי האכזרין ששני העולמות הכרוכים בהם זה.
 וללימוד זכות יראתו שהנכשלים בזה דרך, הוא מחוסר ידיעת העון
 וחוסר החטא, ומבלי ידיעת נודי הנהיגות והשמירה בזה. ובפרט
 בדבר שלא חונק בו בקטנותו אך יישמר בזה בגדלותו. והנה ענין
 קדוש בזה הצריך כל כך חונק, יהירות ושמירה החנה בהחלט בחינוך
 הילד והנער. לא האב ולא המלמד מדברים אדות זה עם ילדיהם. אם
 בן שאין ידעו זה? ועד שיגדלו, ולמדו וימצאו בעצמם מה שנוגע לזה
 יוכלו חיו להלמד בהדגל דין מנעוריהם, וישתמשו חיו בחטאים גדולים
 ונוראים כשיגדלו, ואז אף שכבר ידעו האיסור יקשה מאד לפרוש
 בזה. והנה כל ספרי היראים סרעישים עולמות אדות חטא נורא זה.
 ומעוררים להשובה על חטאת נעורים. ופלא הוא, למה אין ספרים
 ניוחדים אדות זה. אך להתחנך שלא לבוא לחטאת נעורים. הלא
 ה נקודת של בית רבן קדושים וטהורים, במה קל מאד לחכמים ולהורים
 בקטנותם בקדושה וצניעות, וללמדם דרכי קניית הקדושה, ונדרי
 הטהרות בזה, ותנוך לנער על פי דרכו נסכי יוקן לא יסור ממנו
 (מסלי): אנו תפלה ומקור, שהבחינו אלו יקודו צדוקי עולם קדושי
 עליון לחבר חיובו בזה!

על כן האנו לעודד את אחינו הדוקשים על כמה פרטים,
 שצריך כל אב ומלמד חינוקות לחנך בהם, ולהרגיל את הילדים
 כשמירת קדושת הברית. והנה הבאנו כאן דק פרטים אחרים בקצרה.
 ויש בדעתנו איזה להוציא חוכרות וקונטרסים בענינים אלו, בהרחבה
 והספירה

והסכרת. ודי יהיה בעזרנו לבצע מהשבתנו המוכה למען שמו יתברך, ולמען אהבת ישראל. כעת באנו בדברים קצרים אלו שכמרתם רק לעורר ולהזכיר ולהקיר את תשומת לבם של הורים ומורים, שיתחילו להתעניין בחינוך ילדיהם בקדושת הכרית. כי אוי לאותה כושה ואוי לאותה כלימה, שתשיננו חיו ליום הדין, אם נוניח מחסת כושה, הדיבור הפיקות, וההתעניינות בענינים קדושים אלו.

בשעה הרח עולם זו, כשכית ישראל קולה כאש כשאחינו נחקנו כתאי אדים מרקילים, נקברו חיים, נשרפו, נקנו בענויי שאול ותפתה, בסיתות משונות ואכזריות כאלו, שאין הפה יכול לתארם והיד לכתבם. בשעה שקול ה' תוצב להבות אש, ומתוך האש הנרולה הזאת רועם אלינו קול ה' ישובה ישראל. בשעה זו חובה קדושה שומה עלינו, לעורר ולהזכיר, לעקוק ולהריע, על חילול הקדושה והצניעות, חייבים אנו לצאת לרחוב העיר ולעקוק ועקת נרולה וסיה, על הפריצים המחללים את מקדש ה', את בית ישראל הקדוש והמהיר. אש נרולה ונוראה שקד אכדון האכל אחזה בקירות ביתינו. אוי לעינים שכך רואות, בריש גלי כרחובות עיר וקרי, מתחיל שם שמים על ידי דוד סודר ומורה שפרק מעליו עול תורה ואנושיות, החי חיי הפקרות והוללות כחיתו יער. בלי שום קורטוב של כושה והתחשבות עם מי שהוא. במצב נורא כזה, עלינו להציל את בנינו ועתידנו מהתבערה הזו. להנכס בקדושה וטהרה. לסרס לבתי חינוך כשרים וקדושים. אל נסיה דעת אף רגע מסחשכה זו. מה רואים ושומעים בנינו ובנותינו ברחובות ואילו השפעה מרעילה ומזיקה יש לו להרחוב על נשמות ילדינו. הרימו כשופר קולכם. עקו והריעו על סכנת החינוך החפשי. על חובותיך ירושלים הפקרתו שופרים יוסם ולילה אל יחשו! השיית ירחם עלינו, ויקרה עלינו רוח ממרום ויטהר לבינו לעברו באמת. ונשוב אליו בלב שלם. וישלח לנו במהרה מבשר שלום, אמן.

כאלים אהדים בגודי שמירת הברית לחנוך הנער

(א) צריך להרגיל את הילד מקטנותו שלא להסתכל בפורצי גדר הצניעות והקדושה ומגלים שוק וירך, והולכים רצי ערוטים בהחובות ר"ל. אפשר להסביר לילד את המאמר: "אין לך יותר משוקן לפני המקום ממי שהולך ערום בשוק, ולא דוקא ערום לנמרי אלא כל מי שפורץ גדר הצניעות ומגלה את בשרו חשיפת שוק וצואה, הרי הוא משוקן ומתועב בעיני המקום. ואיב אסור להסתכל על מה שמשוקן בעיני הקב"ה. ולכן צריך להסב את הראש להטות עינו לצד אחר או להשפיל את העינים כשפוגשים פריצות כרחוב. בהסבר כזה ובהינוך זה, נרגיל את ילדינו בשמירת העינים מלראות דבר ערוה. וכשיגדל אפשר להסביר לו את איסור הסתכלות בנשים. וזה יקל לו כשלמד מקטנותו להשפיל עינו מלראות הילוכי פריצות. וכן להרגילו ולתנכו שאסור להסתכל בתמונות של פריצות התנוססות בעוה"ז לעין כל על פתחי בתי הטומאה של הקולנוע. וכן אסור לקרוא עתונם מצוירים המלאים תמונות של פריצות. להסביר להם, שמי שנוהר בזה זוכה ומקבל פני שכינה, כמי שחזיר על הפסוק עוצם עינו מראות ברע וסמך

א. מלך ביפיו תחזינה עיניך (מסכת כלס).

ב. היות מתחלת קטנותו של הילד מתחיל להרגיש גירוי מושך בשמשמשין באבר הקדוש, לכן כשאביו לוקחו עמו למרחץ צריך הוא להזהר כשרוחץ את הילד, שלא לנגוע ולא לסוך בסבון במקום זה, וכפי שאנו רואים, מבלי ידיעה פשוטה זו, מרגילים האב והאם את ילדם, להרגיש גירוי מושך במשמוש האבר, ומכאן לומד הוא ומתרגל למשמש שם בידיו, ומחזיק תמיד את ידיו בכיסי מכנסיו — עד שמתבגר בהרגל זה, ובא לידי החטא הנורא המאבדו מישי עולמות ריל, וראוי להשגיח על הילדים שלא יחזיקו ידיהם בכיסי מכנסיהם — ולו עלתה בידינו לתקן, שלא יעשו כיסים במכנסי הילדים הרי הי' כזה תיקון גדול מאד.

ג. כשיגדל הילד צריך האב והמלמד ולהסביר לו, איך שבהד השיית באבריהם אבינו, וכרת אתו ברית, לאות כי הוא עבדו, כמו שכל מלך נותן סימן מיוחד לעבדיו, ואות זה חתם בבשרינו, כמיש רצאצאיו חתם כאות ברית קודש, ומפני שקדוש מאד אות ברית זה, לכן צריכין אנו לנהוג בו קדושה יתירה, כמו איסור הסתכלות בו ונגיעה ומשמוש בידים.

ואפילו עיי בגד, ומכל שכן איסור משמוש וסיכה בסכונ
 בשעת רחיצה, ודבה זה עלינו להסביר לקטנים וגדולים,
 כי הפתח לבאר שחת, הוא באי"הזרירות בזה.
 בנגיעה בידים, ובפרט כשסכים וממשמים בסכונ
 בעת הרחיצה, ואם על סתם נגיעה בידים אמרו
 חכמינו ז"ל יד לאמה תקצין, ישב לו קוץ בכרסו
 מוטב שתיכקע כרסו ואל יד לבאר שחת (נדה).
 חסמר שערות הראש מגדל קדושת ישראל בזה,
 ועל אחת כמה וכמה כשסכין וממשמשין במקום
 זה בסכונ, שבאים על ידי זה לנידוי וקישוי, ולעונן
 המר ר"ל, ועון זה חמור מכל עבירות שבתורה
 (סולמן פריך חנן סמו"ס' כיג) והחמא של ברית קודש
 הוא גדול עונו מנשוא, ונידון במיתה עולמית הח"ל
 (אור לדיקים), שומר נפשו מבאר שחת, יזרז וישמר
 מזה, ויזהיר גדולים על הקטנים.

ד. להרניץ את הילד מקטנותו כשישכב לישון,
 ישכב על הצד, ולא עם פניו למעלה, או למטה.

ה. להשגיח ולהקפיד על הרבור המרור של
 הילדים, לבל יכשלו בניבול פה, שעל האב לכדוק בו
 בלדותו, אם עוסק בדברי ליצנות, ושיחה בטלה
 ולשון הרע וליסרו, כי כשיגדל, לא יסור וינהג בהרצל

הילדות

הילדותי (כביט יונק ז"ל).

ו. לחנך את הילדים שלא יקראו ח"ו בספרי החפשים, בעתוניהם ולספריהם, הנלאים רעץ של כפירה, וזוהמת התאוות, וגם לשטור את הילדים שלא יבקרו ח"ו, בבתי הטוכאה של הקולנוע וטיאטראות, ספיצי חלאת התאווה והזוהמה הנוראת, שכל באיה לא ישובו ולא ישינו אורחות חיים, חוכה להשגיה ולרעת מי הם חכיריהם וחברותיהן של בניהם בנותיהן. ז. להרגיל את בנותינו הקטנות ולחנכם בצניעות שילכו כמלבושי צניעות, ושיוהרו מקטנותן לכל לגלות את בשרן, כשיגדלו על ההורים לדבר עמהן תמיד, מגודל הזכות היופיי, והטוהר שכצניעות, ולגנות בכל מיני גינוי ושמצה, את הפריצות וההפקרות, אבל זה לכד לא די, אלא צריך גם לדבר עמהן מענין שכר ועונש, ומה טוב וישר, להרגיל את בנינו ובנותינו שיאמרו בכל יום את הייג עיקרים, ולהסביר להם פירושיהם, כי בזה יסוד גדול להשרשת יראת שמים מקטנותן, אפשר לשער הרושם כשיתרגלו לאמר בכל יום, אני מאמין באמונה שליטה שהבורא יתברך שמו יודע כל מעשה בני האדם ומחשבותם.

ח. אשרי מי שמחנך גם את בניו כמלבושי צניעות.

דהיינו

דהיינו מכנסים ארוכים, כי לבוש חצוף זה של מכנסים קצרים בשני המינים, ממקור משחת אחד הוא בא, והרבה מבשולים באים על ידי זה, ומה טוב להזהר ולהקפיד שלא ישנו הבנים שנים במטה אחת.

ט. כלל הקדושה בקיצור:

(א) שמירת העינים מלהסתכל בנשים, בפריצות,

ובחטונות של פריצות, ומלקרוא ספרי ענבים.

(ב) שמירת הידים, שלא לנגוע ח"ו בשום אופן

באות ברית קודש, חותם מלך מלכי המלכים הקב"ה.

(ג) שמירת הלשון מניבול פה ח"ו ודברי ענבים

ושחוק וקלות ראש.

(ד) שמירת המחשבה, מלהרהר הרהורי עבירה ח"ו

מי שגזר בכל אלה קדוש י"אמר לו, ושומר

ברית ייקרא.

מן הנכון שנלמד עם בנינו, ונשנן לעצמנו, נודע

מעלת שמירת הברית:

מעלות שמירת הברית;

שמירת הברית הוא יתר וקשר להיות נשמר מכל

חטא, ומביאו לירא את ד' יראת הרוממות, וחוכה לכל

הברכות וההצלחות, ולשפע רב, ולכל מיני גדולת

וכבוד, ומכין לו השירת רב טוב וכרכה עד כלי די

וחכה

וזוכה להיות זן ומפרנס. וזוכה לריבוי בנים, ולגדלם
 בנחת. שלא ימותו בחייו, וכל נזק לא יקרב אליו, ואין
 צריך לתעניות וסינופיים על עבירות שעשה, רק
 בתשובה לכד ד', ותפלתו נשמעת, ואין חזרת ריקם.
 זוכה שהשירה יהי בעזרו לעשות תשובה שלימה
 מאהבה. וזוכה להשנות גדולות בתורה, ופותחין לו
 שערי בינה להבין ולהשכיל בעמקי סודותי. וזוכה
 להיות מרכבה ליסוד דקדושה. להיות מרכבה לשכינה
 ולהיות עבד נאמן לה. וזוכה לכבוד ולברכה בעוה"ז
 ובעוה"ב. ושכינה שורה עליו, ולא תתפרש מני.
 והקב"ה מעיד בו, וחותם שמו עליו להיות בן להקב"ה.
 ויגלו לו רזין דאורייתא. וזוכה לאור הנגוז, וסוד
 ד' ליראיו וזוכה להתגלות אלקית, וכושנה בפרטיות
 מהקב"ה, והוא נקי מכל לכלוך ומנוף. עיי שמירת
 הברית, נותן הש"ת את ישראל בנלותם, לחן ולחסד
 ורחמים בפני אוטות העולם, כל הטבע משועבד
 אליו, ואינו נופל תחת מערכת השמים, ויכתב לחי
 העוה"ב. ויהיו לג' בנים תלמידי חכמים, ויודעי סודות
 התורה, ויחיי כגן ד', וכמוצא מים אשר לא יבזבז
 מימיו, והוא משפיע כל טוב לישראל, וזוכה לברכות
 מאן מלכי רבנן, ונעשה שותף להקב"ה, ונקרא צדיק

ותמים

ותמים, וניזון מזיו השכינה כמלאכי השרת. ונקרא איש קדוש, ונטי קדוש, והקביה קורא אותו נבד, ומלביש אותו לבוש הוד והדר, ואור זורח לו על ראשו, והקביה משלים לו ימיו ושנותיו ולא ידע דבר רע, ורשים לעילא, ומזדעזעין ממנו עליונים ורתתונים, ונשמר אצלו ברית הלישון, ולשונו בהיר וצה, ונוהרין משמין עין רחיל, וטרנישים ממנו ריח טוב ונתמד בקטורת הסמים וכל מיני בשמים, ויש לו יצלם אקים על פניו, ויש לו רוח הקודש ברוד, פניו מאירים כשמש וחיו מרהיר ומבהיק, ואויביו נפלים תחתיו, וזוכה להשרות עליו די מרות הקדושות, נצח, הוד, יסוד מלכות, וזוכה ליכנס לארץ החיים ולנן עדן, וזוכה לעלות ולראות פני ד', ולבנין בית המקדש בימיו, וזוכה למות כיתת נשיקה, לא עיי תרבו של מלאך המות, ויעמוד לתחיית המתים, והגאולה האחרונה תהי על ידי תיקון הברית.

אלו הם הפגמים ופגמים של חילול ופגם הכתובים היו.

מספאין אותו מלמטת בעותיו, ואחר מיתה בעוה"ב, מסונף בכל מיני מנופת ומנוהם ומלובלך, וטרנישים ממנו ריח רע ונכאש כל דמיה אכריו ושסיה נידיו נפגמים, תפלתו חודת ויקם ולא תתקבל, ומורפין לו תפלתו בפניו, וכל השקריב ננעלין בפניו, בא לידי חסרון פרנסה ולידי קניות ורלות, נכרתו ימיו ושנותיו רחיל, ומתים בניו רחיל, ואף בחיים הם רשעים ואפיקורסים והיו כמתים ונורם לו ולבניו הקבדות, וראוי לעקרו מן העולם, כל הבריות וחיות

ועתה

דעות שולטין עליו. ונפל תחת סקרים וחלאים ופגעים רעים רח"ל. ואין לו טעם בפירות ובמאכל. ולא חוש הרית. כשכח תלמודו, ונסתם סמנו השנת התורה, ואפילו פשט פשוט. ועל יד המא זה רוכצים כל החטאים. ומוריקין פניו. וגורם אריכת הגלות. ונחשב כבהמה, ודמותו כחיה וכלב. ואחר מותו קליפות בדמות הגיל הוטפין נשמתו. והוא בנידוי והרם. ונקרא פוסר רח"ל. וגורם הרב, הרעב, ומנפה ומיתות משונות בעולם. וגורם שנאת האומות עלינו. ובתנברים ומושלים עלינו. וגורם סילוק שכינה וגלות השכינה. ומשקר בשם קדישא וכמשקר בכל אורייתא כולה. וגורם לרתק איחיות השם הקדוש ופונם בו. ופונם ביסוד עולם. וגורם פירוד בין ישראל לאביהם שבשמים, ולאחרד עלימא לתוהו ובוהו רח"ל. ומסקט הדמות. ואין לו צלם אלקים על פניו. ושורה עליו השטן ואל אחד רח"ל. ומתים בניו הקטנים. וכאלו שופך דמים. ונקרא ח"ל רשע. גורם שיתמקכו בני אדם רח"ל. תורתו אין תורה ומצוותיו אין מצות. ואין לו חלק באלקי ישראל. גובר על לא תעשה לך פסל ומסכה. ובמחשבת נעשה תוכף מע"ת, הוא קישוי אבה. המא זה מביא לי עבירות. לשון הרע, גיל, שפיכות דמים, עריות, גסות, צרות עין. מאכלות אסורות. אין סכניסין. אותו כמחיצתו של הקב"ה, ותייב מיתה בידו שמים. ואין לו חלק לעוה"ב. אינו זוכה לראות פני שכינה. סיס ולילית שולטין עליו. נמשכה ערלתו. יורד לגיהנם ואינו עולה משם לעולם. אינו עומד לתחיות המתים. אסור להתחבר ולדבר עם. אין ספיקין בידו לעשות תשובה. מיתתו קשה רח"ל. כל ריבוי התורה והמצות לא מועילין לו. עד שיקבל

עונשו. נקרא דע. והקביה כועס עליו יותר מכל עבירות. ולא פוטר
 וסאריך אפו יותר משאר עבירות. מתבייש בפני הצדיקים בפסלי
 של סעלה. והקליפי מצקרין אותו וסודדין אותו לאחר סיתחו, יותר
 משאר הקבירות.

סעיף י' בעתק מקונטרס, שער הפה"ס.

אחים יקרים וחביבים, רבנים, מגידי מישרים ודרשנים
 הורים ומלמדים, ראשי ומנהלי ישיבות קטנות ות"ת, מכהיגי
 ומדריכי אגודות נוער חרדי.

למען השם יתברך ותורתו הקדושה. למען עלבון הקדושה הוי
 הנרמסת ברנלים מסואבות בראש כל תוצות והחובות קריה. למען
 המוב והאוישר האמתי והנצחי בזה ובבא, של בניכם ובנותיכם,
 תלמידים ותניכים, שימו לב לכל הדברים הנזכרים כאן בקיצור
 וברמזה. שיסודם בתורתו הקדושה, בתלמוד ובוהר הק. התחילו
 לדבר ולהסביר, לחנך ולהרניל את בניכם ותלמידים בשמירת נדרי
 הקדושה. שימו לב ביותר על הסעיף א' ב ונ'. זכרו תמיד דברי הוהר
 הק, רישי דעמא יתססין בכל דרא ודרא בחובא דא, אי ידעין ולא
 סקנאין ליה, בגין דחובא דא עליהו לקנאה ליה לקיביה בתאי בריתי.
 רישי דעמא דידעו ולא מתו בידיהו, אתענשו בקדמיתאי,
 (זכר שמות ג').

זכרו! אבותינו הקדושים היו מסמין את עיניהם והיו מוסרים
 את נפשם ממש למען שמירת קדושה זו. בעת צרה כזו עלינו לדעת
 ולהביר כי, הלא על כי אין אלקי בקרבי מצאוני הרעות האלהי
 (זכרים ליה) ועונת ופנמים דקדושת הברית חיו גורמים סילוק ונלות
 השכינה כמיש, ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך (זכרים כ"ג).
 ימים נוראים עוברים עלינו, היהדות בנולה הושמדה ביחד עם מרכי
 התורה

התורה והיראה, התמידות והמוסר. נשארנו נלסודים ויתומים ממאודינו
 נאזני התורה, ורבותינו מורי דרבנו, מצבנו כאן צריך גם כן לרחמי
 שמים. הבה נתעורר נא באמת ובלב שלם, לשוב אליו יתבי בתשובה
 שלימה בכלל, ועל התמא הנרא הזה הנורם אדינות הנלות, ופילוק
 ונלות השכינה בפרט נקדש את עצמנו, נסדר את מחנינו ובתינו.
 נקבל על עצמנו את נדרי הצניעות והקדושה, שהן כתרם לקדושת
 הברית. נשניח בשבע עינים על הליכות בנינו ובנותינו. נתנבם
 ונרגילם בדרך הקדושה, הצניעות והמדרה. נצא הוצין כולנו, יבער
 את ננע הפריצות הנוראת. נקדש את מחשבותינו ועינינו. נתעסק
 בתורת ה'. נסה את לבנו ומחשבותינו אל התורה והיראה, שאין
 מחשבות התאוות מתנברות אלא בלב פנוי מן החכמה (רמב"ם)
 נקבע עתים ללמוד בספרי יראים, נרשם בזה בלגיונו של מלך.
 נמשיך עלינו שמע של קדושה ומחרה, ונתה עלינו רוח קצה
 ונבורה, רוח דעת ויראת ד'. כמיש חויל : אדם מקדש עצמו
 מעט, מקדשין אותו הרבה, מלמטה, מקדשין אותו מלמעלה, בונות
 זה נוכח במהרה לנאולה שלימה וישועה אמתית, ועינינו תראינה
 בשוב ד' ציון עין בעין. ומלך ביפיו תחזינה עינינו, אמן.